

רשומות

קובץ התקנות

26 בנובמבר 2014

7445

ד' בכסלו התשע"ה

עמוד

242	תקנות ניירות ערך (זירת סוחר לחשבונו העצמי), התשע"ה-2014
294	תקנות מס רכוש וקרן פיצויים פיצויים בשל פגיעה ממעשה אלימות הנובע מהסכסוך הישראלי-ערבי), התשע"ה-2014

תקנות ניירות ערך (זירת סוחר לחשבונו העצמי), התשע"ה-2014

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 44(ב)(5) ו-6), 44כט ו-55א, לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968' (להלן – החוק), לפי הצעת הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1. בתקנות אלה –
- הגדרות
- “אתר האינטרנט של החברה” – אתר האינטרנט של החברה שבאמצעותו מציעה החברה את שירותיה לציבור הלקוחות;
- “בטוחה” – ההפרש שבין סכום הכספים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) לבין הפסדים לא ממומשים, ובלבד שהחברה רשאית להשתמש בסך כל ההפרש האמור לכיסוי התחייבויות של הלקוח כלפי החברה לפי תנאי הסכם המסגרת עמו –
- (1) רווחים לא ממומשים;
- (2) כספי הלקוח;
- “בטוחה נדרשת” – שיעור הבטוחה הנדרש מלקוח בשל עסקה כאמור בתקנה 4;
- “הסכם המסגרת” – הסכם בין החברה לבין הלקוח לפי תקנה 27;
- “הפסדים לא ממומשים” – כספים שהחברה זכאית לקבל מן הלקוח בשל פעילות השקעה שטרם הסתיימה;
- “זירה” – זירת סוחר כהגדרתה בסעיף 44יב לחוק;
- “חברה” – חברה, המנהלת זירה;
- “חברה מדרגת” – חברה מדרגת ישראלית או חברה מדרגת בין-לאומית;
- “חברה מדרגת ישראלית”, “חברה מדרגת בין-לאומית” – כהגדרתן בתקנה 83;
- “חברה מוגבלת” – חברה המנהלת זירת סוחר כהגדרתה בפסקה (2) להגדרה “זירת סוחר” בסעיף 44יב לחוק, ובלבד שאינה צד נגדי (counter party) (להלן – צד נגדי) להתחייבויות הגלומות במכשירים הפיננסיים שהיא מציעה למסחר;
- “חווה לקוח” – מכשיר פיננסי, שבו סוחר לקוח, שחברה, היא צד נגדי להתחייבויות הגלומות בו;
- “חשיפה לסיכון אשראי”, “מקור סיכון אשראי” – כהגדרתם בתקנה 83;
- “יום עסקים” – יום שבו החברה פתוחה לביצוע עסקאות עם לקוחותיה לפי תקנונה;
- “כללי החשבונאות המקובלים” – כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010²;
- “כספי לקוח” –
- (1) כל אחד מאלה:
- (א) כספים אשר הפקיד הלקוח ברשות החברה בניכוי התחייבויות שנוצרו ללקוח כלפי החברה בשל פעילות השקעה שהסתיימה לפי תנאי הסכם המסגרת עמו, ולרבות כספים שהעביר לקוח לחברה באמצעות כרטיס אשראי, העברה בנקאית, המחאה או אמצעי תשלום אחר וטרם נסלקו;

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"א, עמ' 206.

² ק"ת התש"ע, עמ' 662.

(ב) כספים שלהם זכאי לקוח בשל פעילות השקעה שהסתיימה;

(ג) כספים שלהם זכאי לקוח לפי תנאי מכשיר פיננסי;

(ד) כספים שלהם זכאי הלקוח לפי הסכם המסגרת;

(2) ביצעה חברה התחשבנות יומית לפי ערך שוק נוכחי (mark to market) אל מול לקוח לפי תנאי הסכם המסגרת עמו – יראו את פעילויות ההשקעה, שלגביהן בוצעה ההתחשבנות, כפעילויות השקעה שהסתיימו במועד ההתחשבנות; לעניין זה, "התחשבנות" – חישוב הזכויות בשל שינויים בשווי החוזה או העסקה שאירעו אחרי מועד החישוב האחרון;

"לקוח", "מכשיר פיננסי" – כהגדרתם בסעיף 44יב לחוק;

"מוסד כספי מחוץ לישראל" – תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל העוסק בקבלת פיקדונות ואשר נתון לפיקוח של מי שמוסמך לעניין זה באותה מדינה;

"מחיר ה-CDS" – מחירי חווי Credit Default Swap לשנה ולחמש שנים כפי שמצוטטים במערכות מידע בין-לאומיות לרבות Reuters ו-Bloomberg;

"מקור סיכון אשראי מהותי" – מקור סיכון אשראי שסך כל ערך החשיפה של רכיבי סיכון אשראי בקשר אליו, מתוך סך כל ערך החשיפה של כל רכיבי הסיכון האשראי, עולה על 5%;

"נושא משרה בכירה" – כהגדרתו בסעיף 37(ד) לחוק;

"נכס בסיס" – סחורות (Commodities), שערי ריבית, מטבעות, שערי חליפין, מדדים או מכשיר פיננסי אחר אשר ערכו של מכשיר פיננסי שהוא הסכם או הסדר נגזר מהם;

"נכס לקוח" – מכשיר פיננסי, שבו סוחר לקוח, שהחברה אינה צד נגדי להתחייבויות הגלומות בו;

"ספק נזילות" – גוף פיננסי, המציע באופן שוטף קנייה ומכירה של מכשירים פיננסיים, ובלבד שמטרת ההתקשרות עמו היא הקטנת חשיפה לסיכון שוק, כהגדרתה בתקנה 83, שבה נתונה החברה;

"ספק ציטוטים" – מערכת מידע המספקת באופן אלקטרוני ושוטף מחירי קנייה ומכירה של מכשירים פיננסיים, לרבות Reuters ו-Bloomberg;

"עמלה" – לרבות עמלת גלגול חוזה, מרווחי ריבית ומרווחי ציטוט;

"עסקה" – עסקה במכשיר פיננסי;

"עסקה שאינה ביוזמת הלקוח" – עסקה המבוצעת לחשבונו של לקוח שלא ביוזמתו;

"ערך חשיפה של רכיב סיכון אשראי" – כהגדרתו בתקנה 86;

"צד קשור" – כהגדרתו בכללי החשבונאות המקובלים;

"קבוצה" – קבוצה של תאגידים ויחידים שמקיימים ביניהם קשרי שליטה לרבות חברת-בת, חברה קשורה, וחברה בשליטת חברה השולטת בכל אחת מהן;

"קבוצת סיכון" – קבוצת הסיכון הראשונה, קבוצת הסיכון השנייה, קבוצת הסיכון השלישית וקבוצת הסיכון השישית;

"קבוצת הסיכון הראשונה", "קבוצת הסיכון השנייה" ו"קבוצת הסיכון השלישית" – כמשעותן בתוספת השלישית;

"קבוצת הסיכון השישית" – רכיבי הסיכון האשראי שתקנה 86(א)4 חלה עליהם;

"רואה החשבון המבקר" – כמשמעותו בפרק החמישי לחלק הרביעי לחוק החברות;
"רווחים לא ממומשים" – כספים שלקוח זכאי לקבל מן החברה בשל פעילות השקעה
שטרם הסתיימה;

"רישיון" – רישיון זירה כהגדרתו בסעיף 44 לחוק;

"רכיב סיכון אשראי" – כהגדרתו בתקנה 83;

"רכיב סיכון שוק", "רכיב סיכון שוק כללי", "רכיב סיכון שוק מטבעי", "רכיב סיכון
שוק מנייתי", "רכיב סיכון שוק תלוי סחורה" ו"רכיב סיכון שוק תלוי ריבית" –
כהגדרתם בתקנה 83;

"שירותי רשות הדואר" – "שירותי דואר" כהגדרתם בחוק הדואר, התשמ"ו-1986³;

"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁴ (להלן – חוק
הבנקאות);

"תקנון" – כמשמעותו בסעיף 44 לחוק;

"תקנות דוחות תקופתיים ומיידיים" – תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים),
התש"ל-1970⁵;

"תקנות פרטי תשקיף" – תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט התשקיף – מבנה
וצורה), התשכ"ט-1969⁶.

פרק ב': בקשה לרישיון

(א) חברה המבקשת לקבל רישיון לניהול זירה (בפרק זה – המבקשת), תגיש לרשות
בקשה בכתב בצירוף הפרטים, הדוחות והאישורים המפורטים להלן (להלן – הבקשה):

(1) דוח תקופתי לפי תקנה 75(א) עד (ה), ערוך ליום שלא יקדם ליום הגשת
הבקשה ביותר מארבעה עשר חודשים (להלן – יום הדוח התקופתי); קדם יום
הדוח התקופתי ליום הגשת הבקשה ביותר מחמישה חודשים, יצורף הדוח
הרבעוני האחרון כהגדרתו בתקנה 38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים לפי
תקנה 74, ובלבד ש –

(א) יחולו הוראות תקנות 60 ו-62 לתקנות פרטי תשקיף בשינויים
המחויבים;

(ב) לענין תקנה 9א לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים יראו כאילו
בכל מקום, במקום "תאריך אישור הדוחות הכספיים" נאמר "יום הגשת
הבקשה" ושינויי הצורה הדקדוקיים המחויבים ייעשו לפי זה;

(ג) לענין תקנה 38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים יראו כאילו בכל
מקום, במקום "תאריך אישור הדוחות הכספיים ביניים" נאמר "יום הגשת
הבקשה" ושינויי הצורה הדקדוקיים המחויבים ייעשו לפי זה;

(2) דוח הקצאות בשל סיכונים וההון העצמי הרגולטורי כאמור בתקנה 75(ו)
ובלבד שאם צורף דוח רבעוני בהתאם להוראות פסקה (1) יוגש דוח הקצאות
בשל סיכונים וההון העצמי הרגולטורי כאמור בתקנה 74(ה) בלבד;

(3) דוח לקוחות מפסידים ולקוחות מרוויחים לפי תקנה 76(1), ערוך ליום שלא
יקדם ליום הגשת הבקשה ביותר מחודש;

³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79; התשס"ד, עמ' 71.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התש"ע, עמ' 474.

⁵ ק"ת התש"ל, עמ' 2037; התשע"א, עמ' 596.

⁶ ק"ת התשכ"ט, עמ' 1794; התשע"א, עמ' 604.

- (4) דוח על הפעילות לפי תקנה 76(2) ערוך ליום שלא יקדם ליום הגשת הבקשה ביותר מחודש;
- (5) דוח סיכוני אשראי לפי תקנה 76(3) ערוך ליום שלא יקדם ליום הגשת הבקשה ביותר מחודש;
- (6) דוח מדיניות ניהול סיכוני אשראי לפי תקנה 76(4) ערוך ליום שלא יקדם ליום הגשת הבקשה ביותר מחודש;
- (7) דוח סיכוני שוק לפי תקנה 72, ערוך ליום שלא יקדם ליום הגשת הבקשה ביותר מחודש;
- (8) דוח, הערוך ליום הגשת הבקשה, הכולל את הפרטים הנוספים האלה (להלן – דוח פרטים נוספים):

- (א) שם המבקשת ומספר הזיהוי שלה;
- (ב) שם מסחרי שתחתיו תספק המבקשת את שירותיה אם הוא שונה מן השם האמור בפסקת משנה (א);
- (ג) במבקשת שהתאגדה מחוץ לישראל – מקום התאגדות המבקשת ומספרה המזהה במקום ההתאגדות;
- (ד) כתובת משרדה הרשום של המבקשת, מספרי טלפון, פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ובמבקשת שמקום ההתאגדות שלה או שמקום ניהול עסקיה מחוץ לישראל (להלן בפרק זה – מבקשת זרה) – גם השם והמען של אדם היושב בישראל המורשה לקבל בעבור המבקשת כתבי בידין והודעות שיש להמציא למבקשת;
- (ה) אם המקום שבו תפעל המבקשת, שונה מכתובת משרדה הרשום, יובאו פרטי כתובת ניהול עסקיה ומספרי הטלפון והפקסימילה שבה;
- (ו) אם למבקשת עורכי דין המייצגים אותה בקשר לבקשת הרישיון, יציגו פרטיהם, ויצורף ייפוי כוח המסמיך אותם לייצג את המבקשת כלפי הרשות;
- (ז) פרטי רואה החשבון המבקר של המבקשת;
- (ח) פירוט תאריך ההתאגדות; יצורפו העתקים מאושרים בידי עורך דין של מסמכי ההתאגדות של המבקשת נכון ליום הגשת הבקשה;
- (ט) פרטים בדבר מקומות פעילות קיימים או מתוכננים מחוץ לישראל של המבקשת ותיאור הפעילות;
- (י) לגבי כל אחד מן הדירקטורים והדירקטורים החליפיים של המבקשת, יובאו הפרטים המנויים בתקנה 26 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים ובסעיף 44כח(א) לחוק; לגבי המבקשת יובאו הפרטים המנויים בסעיף 44כח(א) לחוק; חדל אדם מלכהן כדירקטור או כדירקטור חליף במהלך 6 החודשים שקדמו להגשת הבקשה, יציגו לגביו הפרטים כאמור וכן כל אלה:

- (1) מועד הפסקת הכהונה;
- (2) האם, למיטב ידיעת המבקשת, הפסקת הכהונה כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת הרשות; אם כן, יפורטו נסיבות אלה;

(יא) לגבי נושא משרה בכירה במבקשת, שפרטים לגבי לא הובאו בהתאם לפסקת משנה (י), יפורטו גם פרטים המנויים בתקנה 26א לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים ואירועים כמפורט בסעיף 44כח(א) לחוק; חדל אדם מלכהן כנושא משרה בכירה במהלך 6 החודשים שקדמו להגשת הבקשה, יצוינו לגבי הפרטים כאמור וכן כל אלה:

(1) מועד הפסקת הכהונה;

(2) האם, למיטב ידיעת המבקשת, הפסקת הכהונה כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת הרשות; אם כן, יפורטו נסיבות אלה;

(יב) לגבי כל בעל עניין במבקשת, יצוינו הפרטים האמורים בתקנה 33(ג) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים למיטב ידיעת המבקשת;

(יג) יובאו הפרטים האלה בדבר בעלי השליטה במבקשת:

(1) זהות בעלי השליטה ופירוט מבנה השליטה במבקשת בצירוף תרשים המתאר את מבנה השליטה במבקשת; מדינת האזרחות או ההתאגדות של בעלי השליטה והמדינה שבה מרוכזת פעילותם; אם מי מהם נתון לאסדרה יצוין שם הגוף האחראי על האסדרה, ופרטים בנוגע לרישיון; מילא בעל השליטה תפקיד במבקשת – יפורט תפקידו במבקשת; כמו כן יפורטו לגבי בעלי השליטה ונושאי המשרה הבכירה בהם, אירועים כמפורט בסעיף 44כח(א) לחוק;

(2) יתוארו עסקיהם של בעלי השליטה בחמש השנים האחרונות בישראל או מחוץ לישראל; כמו כן יצוינו שמות תאגידים אחרים, שבהם היו בעלי שליטה, או ששימשו בהם נושאי משרה בכירה בחמש השנים האחרונות;

(יד) לגבי מבקשת שהיא חלק מקבוצה (להלן – קבוצת המבקשת) – יפורטו כל שאר הגופים בקבוצת המבקשת שאינם בעלי השליטה במבקשת, יפורט שמם ומספר הזיהוי שלהם, יחסי השליטה הקיימים בתוך קבוצת המבקשת, לרבות שיעורי אחזקות, מדינת האזרחות או ההתאגדות של כל אחד מהם והמדינה שבה הם מנהלים את עסקיהם;

(טו) יצוין –

(1) אם המבקשת, או גוף אחר בקבוצת המבקשת, נתון לפיקוחו של גוף האחראי על אסדרה בישראל או מחוץ לישראל;

(2) אם בשנתיים האחרונות נדחו בקשות של המבקשת או גוף אחר בקבוצת המבקשת לרישוי בתחום שוק ההון תחת פיקוחו של גוף האחראי על אסדרה בישראל או מחוץ לישראל;

(טז) יצורף התקנון המוצע;

(יז) לגבי המבנה הארגוני של המבקשת יפורטו כל אלה:

(1) המחלקות התפעוליות ויצורף תרשים ארגוני;

(2) הפרטים שלהלן בדבר המנהלים האחראים על כל אחת מן המחלקות התפעוליות המפורטות לפי פסקת משנה (1) (להלן – המנהלים האחראים):

(א) שמו ומספר תעודת הזהות שלו;

- (ב) תיאור תפקידו ותחום אחריותו במבקשת;
- (ג) ההכשרות המקצועיות הנוגעות לתחום תפקידו, לרבות שם התעודה שהוענקה לו תאריכי סיום ההכשרה ופרטי מוסדות הלימוד;
- (ד) ניסיון תעסוקתי הנוגע לתחום תפקידו, לרבות שם מקום העבודה שבו עבד המנהל האחראי;
- (3) תפורט הכתובת של כל מחלקה תפעולית, אם המבקשת מנהלת את עסקיה ביותר ממקום אחד;
- (4) יובא פירוט לגבי גורמים חיצוניים למבקשת המבצעים חלק מפעילותה;
- (יח) תיאור סמכויות ההנהלה והדירקטוריון;
- (יט) תיאור המערכת הטכנולוגית שבאמצעותה תספק המבקשת את שירותיה ובכלל זה תיאור גורמים חיצוניים למבקשת המתפעלים את המערכת הטכנולוגית או חלק ממנה ותחומי אחריותם, ממשקים של המערכת הטכנולוגית עם גורמים חיצוניים למבקשת, מערך שמירת הנתונים, גיבוי, אבטחת מידע ומנגנוני בקרה, בצירוף חוות דעת מומחה המאשרת כי המערכת פועלת בהתאם לתקנים מקובלים; לעניין זה, "תקנים מקובלים" – לרבות SAE3402 ו-COBIT;
- (כ) פירוט סוג הלקוחות אשר בכוונת המבקשת לספק להם שירותים; אם ידוע למבקשת על לקוח אחד הצפוי לייצר יותר מ-10% מהכנסת המבקשת, יפורטו הנסיבות בקצרה;
- (כא) פירוט דרכי השיווק המתוכננות של המבקשת;
- (כב) יובאו הפרטים בנוגע לזהות התאגיד הבנקאי או המוסד הכספי מחוץ לישראל, שאצלם יופקדו כספי הלקוח, כנדרש בתקנה 21;
- (כג) יובאו הפרטים בנוגע לספקי הנוילות, ספקי הציטוטים, לעניין זה יובא תיאור תמציתי של ההסכמים עמם לרבות תנאים לסיום ההתקשרות או להפסקת השירות לתקופות מסוימות;
- (כד) יתוארו הסכמים מהותיים שהחברה היא צד להם;
- (כה) תיאור האופן שבו יאשרו לקוחות המבקשת את העסקאות המבוצעות בשמם ועל ידם;
- (כו) יצורפו נהלים –
- (1) להבטחת רישום וניהול נכסי לקוח, חוזי לקוח וכספי לקוח לפי תקנה 17;
- (2) נהלים שתכליתם להבטיח כי המבקשת מזהה, מודדת, מנהלת ומבקרת את סיכוני השוק, הנוילות האשראי והסיכונים התפעוליים הנוגעים לפעילותה;
- (כז) מבקשת זרה תצרף חוות דעת של עורך דין המופנית לרשות לגבי כל אלה:

(1) התייחסות להוראות הדין המסדיר את פעילות המבקשת במדינת המוצא, לרבות התייחסות לקיום מקורות כספיים לצורך עמידת המבקשת בהתחייבויותיה;

(2) התייחסות לכללי הממשל התאגידי במבקשת, לרבות הוראות הנוגעות לנושאי משרה בכירה ולטיפול בניגודי עניינים אפשריים במבקשת;

(3) פירוט לגבי אירועים כמפורט בסעיף 44כח(א) לחוק;

(כח) יתואר הביטוח שרכשה החברה לפי תקנה 88 ובכלל זה יפורטו תחומי הכיסוי של הביטוח והיקפו; כמו כן יצורפו אישור הביטוח והחלטת החברה לפי תקנה 88;

(כט) תצורף הסכמת המבקשת וכן הסכמת בעלי השליטה למסירת מידע מהמרשם הפלילי.

(ב) על הבקשה והמסמכים המצורפים לה יחולו הוראות סימן א' לפרק י', בשינויים המחויבים, ובלבד שלא יחולו הוראות תקנות 44(ג) ו-48, ולעניין תקנה 45 תחול תקנת משנה (ג) בלבד.

(ג) חל שינוי או חידוש מהותי במהלך התקופה שמאו מועד הגשת הבקשה עד מועד ההחלטה הסופית בבקשה לגבי פרט שנכלל או שיש לכלול בבקשה, תעדכן המבקשת את הבקשה בהתאם, לא יאוחר משבוע לאחר שנודע לחברה לראשונה על שינוי או חידוש כאמור, ורשאית היא לכלול בהודעת העדכון מידע בדרך של הפניה; לעניין זה, "נודע לחברה לראשונה" – כמשמעותו בתקנה 50(ב).

(ד) הפרטים בבקשה יובאו, אם הם נוגעים לעסקי החברה ומהותיים להצגתם הנאותה; בלי לגרוע מן האמור יובא גם כל מידע נוסף הנדרש לשם הצגה נאותה של עסקי המבקשת.

(ה) הרשות רשאית לדרוש מהמבקשת פרטים, מסמכים או דוחות נוספים, אם מצאה כי הדבר דרוש לצורך קבלת החלטה בבקשה.

מבקשת רשאית לכלול פרטים הנדרשים בדוח התקופתי או הרבעוני כאמור בתקנה 2(א)(1) או בדוח הפרטים הנוספים בדרך של הפניה לדוח אחר מבין הדוחות האמורים בתקנה זו שהגישה המבקשת ובלבד שהדוח שאליו הפנתה נערך למועד קודם בזמן, ויחולו הוראות אלה:

(1) לא יכלל מידע בדרך של הפניה לדוח אחר שבו מובא אותו מידע בדרך של הפניה;

(2) לא יכלל מידע בדרך של הפניה אם הדבר עלול להטעות או לגרום אי-בהירות;

(3) ההפניה תיעשה באופן מפורש ותציין את סוג הדוח האחר שאליו נעשית ההפניה, הפרקים או הסעיפים שאליהם נעשית ההפניה, העניין שאליו נעשית ההפניה והתאריך שבו הוגש הדוח האחר שאליו נעשית ההפניה, בציון מפורש של העובדה שהמידע מובא בדרך של הפניה;

(4) תובא כל התפתחות שחלה או עדכון, אם נדרש, לגבי מידע המובא בדרך של הפניה;

(5) אם המידע המובא בדרך של הפניה הוא מסוג שלגביו נדרשה הסכמה מראש להכללתו בדוח, תובא הסכמה מחדש כאמור גם להכללתו בדיווח הנוכחי בדרך של הפניה.

3. הכללה על דרך של הפניה

פרק ג': רמת המינוף

הגבלת רמת
המינוף

4. (א) הבטוחה הנדרשת מלקוח בעסקה לא תפחת משיעורים אלה:

(1) 5% מערכה הנקוב של העסקה לגבי עסקאות במכשיר פיננסי ברמת סיכון גבוהה;

(2) 2.5% מערכה הנקוב של העסקה לגבי עסקאות במכשיר פיננסי ברמת סיכון בינונית;

(3) 1% מערכה הנקוב של העסקה לגבי עסקאות במכשיר פיננסי ברמת סיכון נמוכה.

(ב) בתקנה זו –

”מכשיר פיננסי ברמת סיכון נמוכה” – מכשיר פיננסי שערכו נגזר מערכם של מטבעות או זהב או חוזים עתידיים על מטבעות או זהב;

”מכשיר פיננסי ברמת סיכון בינונית” – מכשיר פיננסי שערכו נגזר מערכם של אחד מאלה:

(1) מדדים מוכרים בבורסות מחוץ לישראל המפורטים בתוספת השישית, או חוזים עתידיים על מדדים אלה;

(2) תעודות התחייבות שיתרת הזמן שנותר לפירעון או למימוש של כל אחת מהן אינה עולה על עשר שנים, שמנפיקה אחת מאלה:

(א) מדינת ישראל;

(ב) ממשלת ארצות הברית;

(ג) ממשלות של מדינות שדירוג האשראי שלהן על פי S&P או Fitch הוא AA – ומעלה, או על פי Moody's הוא Aaa ומעלה;

(3) חוזים עתידיים על תעודות כאמור בפסקה (2);

”מכשיר פיננסי ברמת סיכון גבוהה” – מכשיר פיננסי שאינו ברמת סיכון בינונית או נמוכה.

(ג) חברה לא תאפשר ללקוח לפתוח עסקה חדשה אם הבטוחה שהעמיד קטנה מסך כל הבטוחות הנדרשות בשל כלל העסקאות הפתוחות של הלקוח והעסקה החדשה יחד.

(ד) חברה לא תאפשר ללקוח לבצע משיכת כספים מחשבונו בזירה, אם כתוצאה מכך הבטוחה שהעמיד תקטן מסך כל הבטוחות הנדרשות בשל כלל העסקאות הפתוחות של הלקוח.

(ה) הוראות תקנה זו לא יחולו על הלקוחות כמפורט להלן, ובלבד שבטרם ביצעו עסקאות נתנו את הסכמתם מראש ובכתב שייחשבו כלקוחות שהוראות תקנה זו לא חלות עליהם וכי הם מודעים למשמעות של הסכמתם כאמור, ואם הם לקוחות המנויים בפרטים (6) או (9) לתוספת הראשונה לחוק או פרט (2) לתקנה זו – ייתנו מחדש את הסכמתם בכל שנה; בחינה לגבי הפסקאות שלהלן תיערך אחת לשנה:

(1) לקוחות שמתקיים בהם האמור בפרטים (1) עד (11) לתוספת הראשונה לחוק;

(2) יחיד שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) השווי הכולל של מזומנים, פיקדונות, נכסים פיננסיים וניירות ערך, כהגדרתם בסעיף 52 לחוק ניירות ערך, שבבעלותו, עולה על 12 מיליון שקלים חדשים;

(ב) מחזור עסקאות ממוצע בכל חודש בחצי שנה האחרונה במכשירים פיננסיים מן מהסוג הנסחר בזירה, לא פחת מעשרה מיליון שקלים חדשים;

בתקנת משנה זו, "מחזור עסקאות" – סך כל העסקאות שסגר הלקוח מול הזירה, בערכן במונחי נכס הבסיס.

5. סך כל הפסדיו של לקוח מעסקאות לא יעלו על גובה הבטוחה שהעמידה הגבלת הפסדיו של לקוח

פרק ד': ניגודי עניינים

6. (א) חברה תכלול בתקנונה מסמך המפרט את מדיניות הטיפול בניגוד העניינים (להלן – מסמך מדיניות הטיפול בניגוד העניינים); מדיניות הטיפול בניגוד העניינים תתאים לגודלה של החברה, לפעילות העסקית שהיא מנהלת ולהיקפה.

(ב) מסמך מדיניות הטיפול בניגוד העניינים בחברה שהיא חלק מקבוצה, יביא בחשבון את הנסיבות שעלולות להביא לקיום ניגוד עניינים בין החברה, הקבוצה, או מי מן המועסקים על ידן או הנותן שירותים מטעמן, לבין הלקוח, בהתחשב במבנה ובפעילות העסקית של התאגידים והיחידים בקבוצה.

7. (א) מסמך מדיניות הטיפול בניגוד העניינים יכלול פרקים כמפורט להלן: פרקי מדיניות ניגוד העניינים

(1) פרק א' – בהקשר לכל אחת מפעילויות החברה או הקבוצה יפורטו כל הנסיבות שיש בהן כדי להביא לקיום ניגוד עניינים בין החברה, הקבוצה או מי מן המועסקים על ידן או הנותן שירותים מטעמן לבין הלקוח; לגבי כל נסיבה כאמור תפורט ותוסבר מהותו של ניגוד העניינים (להלן – נסיבות שיש בהן ניגוד עניינים);

(2) פרק ב' – פירוט נהלים שלפיהם תפעל החברה ואמצעים שתיישם כדי להימנע מניגוד העניינים בנסיבות המפורטות בפרק א' למסמך, או לצמצמו כאשר לא ניתן למנעו באופן מוחלט;

(3) פרק ג' – תיאור הנסיבות שיש בהן ניגוד עניינים כאמור בפסקה (1), שנותרו לאחר יישום הנהלים ונקיטת האמצעים המפורטים בפרק ב' למסמך.

(ב) בתקנה זו, "פעילויות החברה" – פעילות שבמסגרתה מפעילה החברה שיקול דעת ושיש בה כדי להשפיע על אינטרס של הלקוח, לרבות פעילות המרה, קביעת מחירים, פנייה ללקוח להוספת בטוחות, בחינת התאמתו של הלקוח לפעילות בזירה וביטול עסקאות ושינוין.

8. (א) חברה לא תבצע פעולה בנסיבות שיש בהן ניגוד עניינים, אלא אם כן תוארו בפרק ג' למסמך מדיניות ניגוד העניינים הנסיבות שיש בהן ניגוד עניינים.

(ב) בעת התקשרות החברה עם הלקוח תיידע החברה את הלקוח בנוגע לנסיבות שיש בהן ניגוד עניינים בפרק ג' ותקבל את הסכמת הלקוח בכתב; בתקנה זו, "בכתב" – לרבות הסכמה בכתב ששלח הלקוח באמצעות שירותי רשות הדואר או באמצעות פקסימילה או באמצעות דואר אלקטרוני; יושב ראש הרשות, או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך, רשאי להתיר לחברה לקבל את הסכמת הלקוח באמצעים אלקטרוניים אחרים אם מצא שאופן הצגת המסמך ותוכנו ואופן מתן האישור האלקטרוני מאפשרים בחינה יסודית של המסמך לפני אישורו בידי הלקוח.

(ג) חל שינוי בפרק ג' למסמך מדיניות ניגוד העניינים תיידע החברה את הלקוח באופן מיידי בדבר שינוי כאמור.

(ד) החברה תקבל את הסכמתו של הלקוח בכתב לגבי הנסיבות שיש בהן ניגוד עניינים לפי פרק ג' למסמך מדיניות ניגוד העניינים, בתום כל שנה; נמנע הלקוח מלחדש את הסכמתו כאמור בתוך 30 ימי עסקים מתום השנה, תיידע החברה את הלקוח בכתב בדבר אי-חידוש ההסכמה על ידו; לעניין זה, "בכתב" – לרבות הסכמה בכתב כאמור ששלח הלקוח באמצעות שירותי רשות הדואר, באמצעות פקסימילה או באמצעות דואר אלקטרוני.

(ה) הודעה לפי תקנות משנה (ב), (ג) ו-(ד) תועבר ללקוח בנפרד מכל מסמך אחר, באופן שיפנה את תשומת ליבו של הלקוח לאמור בה.

9. חברה או מי מטעמה לא תעדיף עניינו של לקוח אחד על פני לקוח אחר, לעניין זה לא יראו פעולות שהותרו בתקנון החברה כהעדפת עניינו של לקוח אחד על פני לקוח אחר.

10. (א) חברה או מי מטעמה לא תיתן ייעוץ ללקוח בנוגע לכדאיות של השקעה, החזקה, קנייה או מכירה של מכשיר פיננסי שהיא סוחרת בו או של נכס בסיס של מכשיר פיננסי שהיא סוחרת בו; לעניין זה, "ייעוץ" – בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות פרסום, בחוזרים, בחוות דעת, באמצעות הדואר, הפקסימילה או בכל אמצעי אחר.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) –

(1) חברה רשאית להפנות את לקוחותיה למידע עובדתי בנוגע לנכס בסיס של מכשיר פיננסי, שהכין ופרסם גורם שאינו החברה או מי מטעמה, בתנאי שההפניה היא כללית ומתמשכת, שבחירת המידע אינה על פי שיקול דעתה של החברה ושהמידע לא הוכן או פורסם לבקשת החברה;

(2) חברה או מי מטעמה רשאית לפרסם עבודת ניתוח, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(א) עבודת הניתוח תהיה כללית ואינה מיועדת ללקוח מסוים;

(ב) עבודת הניתוח תהיה זמינה לכל לקוחות החברה באתר החברה, ולא תישלח ללקוח מסוים;

(ג) עבודת הניתוח תכלול התייחסות לניגוד עניינים שבין פרסום עבודת הניתוח לבין השירותים שמציעה החברה;

לעניין זה, "עבודת ניתוח" – מסמך הכולל ניתוח של נכסי בסיס של מכשיר פיננסי המספק מידע מנומק או מחיר יעד שעליו ניתן לבסס החלטה בדבר כדאיות של השקעה, החזקה, קנייה או מכירה של מכשיר פיננסי, ובלבד שהמסמך לא יכלול ניתוח של מכשיר פיננסי שהזירה סוחרת בו.

(ג) חברה או מי מטעמה לא תבצע ללקוחותיה עסקאות לפי שיקול דעת במכשיר פיננסי שהיא סוחרת בו.

11. על החברה לתעד במהלך פעילותה את כל הפעולות והשירותים שבמסגרתם התעורר או עלול היה להתעורר ניגוד עניינים וכן את כל ההודעות ששלחה ללקוח בקשר לכך ואת ההסכמות שקיבלה מן הלקוח.

פרק ה': כספי לקוח ונכסיו

סימן א': כללי

12. חובות החברה כלפי הלקוח
חברה תפעל בנכסי לקוח, בחווי לקוח ובכספי לקוח בזהירות, באמונה ובשקידה.
13. שמירת זכויות הלקוח
חברה תפעל כדי להבטיח שזכויות הלקוח בנכסי הלקוח, בחווי הלקוח ובכספי הלקוח נשמרות.
14. החזקה בנכסי לקוח ובכספי לקוח
חברה תחזיק בנכסי לקוח ובכספי לקוח, בין במישרין ובין בעקיפין, רק לאחר שחתמה עם הלקוח על הסכם מסגרת כאמור בתקנה 27.
15. הפרדת נכסי וקספי הלקוחות
חברה תחזיק את נכסי הלקוח ואת כספי הלקוח בנפרד מנכסיה ומכספה שלה וכן מנכסיהם ומכספם של צדדים הקשורים לה או בעלי עניין בה; לעניין זה, "כספי לקוח" – למעט כספים שהעביר לקוח לחברה באמצעות כרטיס אשראי, העברה בנקאית, המחאה או אמצעי תשלום אחר וטרם נסלקו.
16. ניהול רישומים
חברה תנהל רישומים וחשבונות המפרידים באופן ברור בין נכסי הלקוח, חווי הלקוח, וכספי הלקוח, כפי שהם מוחזקים לכל לקוח.
17. מניעת נזק
חברה תקבע ותיישם נהלים להבטחת רישום וניהול נכסי הלקוח, חווי הלקוח וכספי הלקוח, כדי למנוע ככל האפשר את האפשרות לנזק ללקוח עקב מרמה, כשל או רשלנות.
18. איסור שימוש
חברה לא תעשה שימוש בנכסי הלקוח ובכספי הלקוח ללקוחות אחרים או לעצמה.
19. אישור הלקוח
חברה לא תעשה שימוש בנכסי לקוח וכספי לקוח ללקוח אלא אם כן קיבלה אישור מראש של הלקוח; אין באמור בתקנה זו כדי לגרוע מן האיסור הקבוע בתקנה 18.
20. ביצוע התאמות וברקות
(א) חברה תבצע, אחת ליום, התאמה של נכסי הלקוח, חווי הלקוח וכספי הלקוח, ובכלל זה –

(1) תחשב את יתרות נכסי הלקוח, כספי הלקוח וחווי הלקוח העומדות לזכות כל לקוח, תוך הבחנה בין כספים שהעביר לקוח לחברה באמצעות כרטיס אשראי, העברה בנקאית, המחאה או אמצעי תשלום אחר וטרם נסלקו (להלן – יתרות שטרם נסלקו) לבין שאר כספי הלקוח (להלן – יתרות שנסלקו);

(2) תוודא את התאמת סך כל היתרות האמורות בפסקה (1) של כל הלקוחות לסך כל היתרות של כל הלקוחות הרשומות אצלה, תוך הבחנה בין יתרות שטרם נסלקו לבין יתרות שנסלקו;

(3) תוודא את התאמת סך כל היתרות שנסלקו הרשומות אצלה ליתרות הרשומות אצל התאגיד הבנקאי או המוסד הכספי המחזיק בכספי הלקוח ואת התאמת סך כל היתרות שטרם נסלקו הרשומות אצלה אל מול אסמכתאות.

(ב) אחת לחודש, ולא יאוחר מעשרה ימי עסקים לאחר תום החודש, תקבל חברה מרואה החשבון המבקר דוח מיוחד, כמשמעותו בתקני הביקורת המקובלים, לגבי התאמה שביצעה החברה כאמור בסעיף קטן (א)(3); דוח מיוחד זה ייערך לגבי אחד מימי העסקים במהלך אותו החודש, שיבחר רואה החשבון המבקר לפי שיקול דעתו ובלא הודעה מוקדמת לחברה; לעניין פרק זה, "יום עסקים" – יום שבו רוב התאגידיים הבנקאים בישראל פתוחים לביצוע עסקאות עם הציבור, ולגבי חברות שעל פי תקנון אינן פועלות בימי ראשון, למעט ימי ראשון.

(ג) התגלתה אי-התאמה, תברר החברה את הסיבה לה ותפעל לתיקון אי-ההתאמה באופן מידי.

סימן ב': כספי לקוח

21. (א) כספי לקוח יופקדו בחשבון נאמנות לטובת הלקוח; החשבון ינוהל אצל תאגיד בנקאי; לעניין תקנה זו, "כספי לקוח" – כהגדרתם בתקנה 15.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) חברה רשאית להפקיד כספי לקוח בחשבון המתנהל במוסד כספי מחוץ לישראל ובלבד שיתקיימו תנאים אלה:
- (1) החשבון הוא חשבון נאמנות לטובת הלקוחות, ובמדינה שבה הדבר אינו אפשרי – החשבון הוא חשבון נפרד מחשבונות שבהם מוחזקים כספי החברה ונכסיה (segregated account);
  - (2) החברה תודא באופן שוטף שמחירי ה-CDS של המוסד הכספי או של התאגיד השולט בו, אם ישנו, אינם חורגים מהרמה המקובלת, וכן תבדוק מדדים מקובלים נוספים לאומדן סיכון האשראי, אם ישנם.
  - (3) התקיים אחד מאלה:
- (א) דירוג האשראי שקבעה חברה מדרגת למוסד הכספי, עמד על אחת משתי הדרגות הגבוהות ביותר של אותה חברת דירוג;
- (ב) אחת לפחות מהחברות המדרגות הישראליות דירגה את המוסד הכספי בדרגה הקבועה בפרט (2) בטבלה שבתוספת השלישית או בדרגה גבוהה ממנה, או שתיים לפחות מהחברות המדרגות הבין-לאומיות דירגו את המוסד הכספי בדרגה הקבועה בפרט (2) בטבלה שבתוספת השלישית או בדרגה גבוהה ממנה, ואולם אם דורג המוסד הכספי כאמור בפסקת משנה זו, החברה לא תפקיד בידי המוסד הכספי סכום ששיעורו עולה על 25% מסך כל כספי הלקוחות;
- (ג) יושב ראש הרשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך בכתב, רשאי להתיר לחברה להעביר את כספי הלקוחות לצד שלישי שהתחייב לקבל על עצמו את כל חובות החברה לפי פרק זה, ובלבד ששוכנע כי ניתנת הגנה ראויה לכספי הלקוחות.
22. חברה תבצע הערכת סיכונים בקשר לתאגיד בנקאי או למוסד כספי מחוץ לישראל שבו היא מבקשת להפקיד את כספי הלקוחות קודם הפקדת כספי לקוחותיה, כאמור בתקנה 21 וכן על בסיס שוטף; במסגרת הערכת הסיכונים תבחן החברה, בין השאר, מדדים לאיתנותו הכלכלית, את דירוג האשראי שלו, את המוניטין שלו ואת ניסיונו; החברה תתעד את הבדיקות שביצעה ואת השיקולים אשר על בסיסם בחרה להתקשר עם התאגיד הבנקאי או עם המוסד הכספי מחוץ לישראל לצורך הפקדה והחזקה של כספי לקוחותיה; לעניין תקנה זו, "כספי לקוח" – כהגדרתם בתקנה 15.
23. חברה תפקיד את כספי הלקוח כאמור בתקנה 21 אצל התאגיד הבנקאי או המוסד הכספי מחוץ לישראל מיד עם קבלתם; לא התאפשרה הפקדה כאמור מסיבות אשר אינן תלויות בחברה, יופקדו הכספים בחשבון הנאמנות האמור ביום העסקים הבא; לעניין תקנה זו, "כספי לקוח" – כהגדרתם בתקנה 15.
24. הפקדת כספי הלקוח תבצע לפיקדונות באותו מטבע; אם החברה אינה מחזיקה בפיקדונות כאמור או שפיקדונות החברה אינם תואמים את המטבע שבו מנוהל חשבון הלקוח, תידע החברה את הלקוח על כך ובדבר העלויות, העמלות והסיכונים הכרוכים בכך.

25. (א) בלי לגרוע מהאמור בתקנה 4(ד), ביקש לקוח למשוך כספי לקוח תבצע זאת החברה לכל המאוחר ביום העסקים הבא; ואולם כספי הלקוח יועברו לחשבון לפי הוראת הלקוח בהתאם למועדי הסליקה המקובלים במערכת הבנקאית במדינה שבה מופקדים הכספים, או בתוך שלושה ימים שמתקיים בהם מסחר באותה מדינה, לפי המועד המוקדם מבין השניים.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), נדרש הלקוח לבצע פעולה כתנאי למשיכת הכספים לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000⁷ (בסעיף קטן זה – פעולה), תבצע החברה את ההעברה לכל המאוחר ביום העסקים הבא לאחר שהלקוח ביצע את הפעולה, ובלבד שיידעה את הלקוח על הצורך בביצוע הפעולה סמוך ככל האפשר למועד שבו ביקש הלקוח למשוך את כספיו.

26. העברת כספי לקוח לתאגיד בנקאי או למוסד כספי מחוץ לישראל אחר משהוסכם החליטה החברה להעביר את כספי הלקוח לתאגיד בנקאי או למוסד כספי מחוץ לישראל, השונה מזה שעליו הודיעה ללקוח במועד ההתקשרות, תידע על כך את הלקוח סמוך ככל האפשר למועד ההחלטה. לעניין תקנה זו, "כספי לקוח" – כהגדרתם בתקנה 15.

פרק ו': מידע ללקוח

סימן א': הסכם המסגרת

27. (א) בטרם תקבל החברה כספים מהלקוח או תבצע עסקה ללקוח, תערוך החברה עם הלקוח הסכם מסגרת שיכלול את הפרטים הנזכרים בתוספת הראשונה ואחריהם רשאית החברה לכלול נושאים נוספים הדרושים לצורך ההתקשרות; הסכם המסגרת ייערך בכתב וייחתם בכתב בידי הלקוח; החברה תמציא ללקוח העתק חתום של הסכם המסגרת; לעניין זה, "ייחתם בכתב" – לרבות חתימה בכתב על גבי הסכם המסגרת, ששלח הלקוח באמצעות שירותי רשות הדואר, פקסימילה או דואר אלקטרוני.

(ב) יושב ראש הרשות, או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך בכתב, רשאי להתיר לחברה לקבל את אישור הלקוח להסכם המסגרת באמצעים אלקטרוניים אחרים, אם מצא שאופן הצגת המסמך ותוכנו ואופן מתן האישור האלקטרוני מאפשרים בחינה יסודית של המסמך לפני אישורו בידי הלקוח.

(ג) חברה תחזיק במשרדה נוסח מעודכן של פרקים א' עד ה' להסכם המסגרת, ותפרסם נוסח זה במקום בולט באתר האינטרנט של החברה; יושב ראש הרשות, או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך בכתב, רשאי להורות על פרסום הנוסח האמור או חלקים ממנו בדרכים נוספות.

(ד) חברה אשר רשאית לפי הסכם המסגרת לשנות את תנאי ההסכם בהודעה ללקוח בלבד, תודיע ללקוח על שינוי כאמור, שבועיים לפחות לפני מועד השינוי, בציון מועד השינוי.

סימן ב': דיווחים ללקוח

28. חברה תמציא ללקוח אחת לשבועיים דוח בדבר יתרות הלקוח כפי שהיו נכונות לסוף אותה תקופה; דוח כאמור יכול להישלח לתיבת הדואר האלקטרוני של הלקוח; בדוח ייכללו –

(1) פירוט בדבר כספי הלקוח ונכסי הלקוח בחשבונו של הלקוח ובדבר ההוראות שניתנו והעסקאות שבוצעו בחשבון הלקוח;

(2) לגבי לקוחות המחזיקים חווי לקוח יובא בנוסף –

⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשס"ב, עמ' 214.

(א) פירוט חוזי הלקוח והמחירים שבהם נרכשו או הבטחה שהופקדה בעדם לפי העניין;

(ב) פירוט ערך חוזי הלקוח או הרווחים הבלתי ממומשים או ההפסדים הבלתי ממומשים, לפי העניין.

29. (א) חברה תמציא ללקוח, לא יאוחר מהיום הראשון בכל חודש, דוח חודשי לגבי התקופה של החודש הקודם; בדוח ייכללו הפרטים האלה:

(1) היתרה בחשבון בתחילת תקופת הדיווח;

(2) העסקאות שהתבצעו בחשבון, לרבות פקיעה של מכשיר פיננסי ומימוש של מכשיר פיננסי, ולגבי כל עסקה יפורטו תאריך העסקה, נכס הבסיס, מכירה או קנייה, כמות ומחיר;

(3) העסקאות הפתוחות בחשבון, ולגבי כל עסקה יפורטו תאריך פתיחת העסקה, נכס הבסיס, כמות, המחיר שבו נפתחה העסקה והרווחים הלא ממומשים או ההפסדים הלא ממומשים;

(4) ההפקדות והמשיכות;

(5) חיובים וזיכויים בחשבון;

(6) פירוט לפי סוג של התשלומים והחיובים שגבתה החברה, לרבות עמלות ולמעט מרווח ציטוט;

(7) סך כל הרווחים וההפסדים בעסקאות;

(8) היתרה בחשבון הלקוח בסוף תקופת הדיווח.

(ב) דוח כאמור יישלח ללקוח בדואר ואם הלקוח ויתר על כך, בכתב או באמצעים אלקטרוניים, יישלח הדוח האמור לתיבת הדואר האלקטרוני של הלקוח.

30. חברה תעביר ללקוח אישור הכולל מידע אשר עליה לכלול ברישום בשל ביצוע עסקה או מתן הוראה לפי פרק י"א מיד לאחר מתן ההוראה או ביצוע העסקה לפי העניין, ותפרט את היתרה המצטברת באותו מכשיר פיננסי לאחר ביצוע העסקה; אישור כאמור יכול שיישלח ללקוח באמצעים אלקטרוניים.

31. חברה תעמיד ללקוח בכל עת באמצעות אתר האינטרנט של החברה אפשרות לשמור באמצעים אלקטרוניים את המידע המפורט בתקנות 28 עד 30.

32. מידע שעל החברה למסור ללקוח לפי פרק זה, ייכתב בשפה העברית וינוסח ככל האפשר בלשון פשוטה וברורה, למעט אם ביקש הלקוח לקבל את המידע בשפה אחרת והחברה הסכימה לכך; יותר שימוש בשפה האנגלית במקרים שבהם מדובר במונחים מקצועיים מקובלים, ובלבד שלמונחים מקצועיים אלה יתלוו דברי הסבר בשפה פשוטה וברורה בשפה העברית.

פרק ז': הוראות שמירת מסמכים

33. (א) חברה תשמור מסמכים בקשר עם עסקי החברה, ובכללם מסמכים אלה:

(1) מסמך הנוגע לעסקה שביצעה החברה במכשיר פיננסי;

(2) מידע שהחברה נדרשת לרשום לפי פרק י"א;

(3) מסמך שבו הוראה, הסכמה או אישור שקיבלה החברה מלקוח;

(4) מסמך שבו תיעוד כנדרש לפי התקנות;

(5) נהלים;

(6) הסכם המסגרת;

(7) פרסום ומסמכים שנוצרו במסגרת תקשורת עם לקוחות כמשמעותם בפרק ט'.

(ב) המסמכים יישמרו לתקופה של שבע שנים לפחות ממועד יצירת המסמך או ממועד קבלתו בידי החברה, ובלבד שהסכמים בין החברה ללקוח יישמרו למשך כל תקופת ההתקשרות, ושבע שנים לפחות לאחר תום תקופת ההתקשרות.

נהלים 34. חברה תסדיר בנהלים את אופן שמירת המסמכים כדי להבטיח את קיומם, הגנתם מפני נזקים, הגישה אליהם, סודיות כלפי הלקוח, אפשרות גיבוי המידע, אחזור המידע ואיתור מסמכים במידת הצורך.

עיון הלקוח 35. לקוח רשאי לעיין בכל מסמך הקשור לפעילות בחשבונותיו המצוי בידי החברה ולקבל עותק מהם, וזאת בתוך זמן סביר ממועד הפנייה ולא יאוחר מחודש ממועד פניית הלקוח.

שמירת מסמכים בתחום השיפוט 36. המסמכים יישמרו בתחומי השיפוט של מדינת ישראל; הרשות רשאית לפטור חברה מהוראה זו אם ראתה כי נכון לעשות כן בנסיבות העניין.

פרק ח': התאמת הפעילות בזירה ללקוח

התאמה ובירור 37. (א) לפני מתן שירות ללקוח, תברר החברה עם הלקוח את התאמת הפעילות בזירה ללקוח וכן תברר האם הלקוח קטין (בפרק זה – הבירור).

(ב) היקף הבירור ואופיו ייקבעו לפי טבעם ומורכבותם של המכשירים הפיננסיים שבהם עתיד הלקוח לסחור, והסיכונים הכרוכים בהם; לצורך הבירור החברה תעשה שימוש בשאלונים ובבדיקות במתכונת שתספק לחברה הערכה של הבנת הלקוח לגבי הסיכונים האמורים; לעניין זה, החברה רשאית להתחשב באלה:

(1) לימודים או הכשרה מקצועית של הלקוח, וכן עיסוק או עיסוק קודם שלו;

(2) ניסיון הלקוח ובכלל זה סוגי הפעילות בשוק ההון שביצע הלקוח בעבר והיקף העסקאות שבהן היה מעורב ותדירותן.

(ג) לפי תוצאות הבירור כאמור בתקנת משנה (ב), תקבע החברה אם הלקוח מתאים לסחור בזירה.

(ד) נמצא הלקוח כמי שאינו מתאים לסחור בזירה, תזוהר החברה את הלקוח בדבר אי-התאמתו כאמור, בכתב; לעניין זה, "בכתב" – לרבות באמצעות דואר אלקטרוני.

(ה) ביקש הלקוח לסחור בזירה על אף האזהרה שניתנה לו כאמור בתקנת משנה (ד), תשקול החברה אם לאפשר ללקוח לסחור בזירה בהתחשב בנסיבות.

תיעוד 38. חברה תתעד את תהליך בחינת ההתאמה של כל לקוח ואת תוצאותיו.

פרק ט': פרסום ושיווק זירה

הגדרות לפרק ט' 39. בפרק זה –

"פרסום" – פרסומת בעל פה, בכתב, בדפוס או באמצעים אלקטרוניים המיועדת או הזמינה לציבור, לרבות פרסום עקיף, ולרבות אמצעי חזותי לשיווק החברה או הזירה שהחברה מפעילה;

"פרסום עקיף" – פרסום שלא לחברה או לזירה שהיא מפעילה, שמטרתו, בין השאר, לקדם שיווק של החברה או של הזירה שהיא מפעילה;

"תקשורת עם לקוחות" – לרבות מידע שמוסרת החברה ללקוח.

40. (א) חברה לא תקיים תקשורת עם לקוחות אשר יש בה כדי להטעות או להפעיל לחץ בלתי הוגן.
- (ב) כאשר חברה מקיימת תקשורת עם לקוחות –
- (1) שם החברה יוצג באופן ברור;
- (2) לא יוצג במפורש או במשתמע כי הפעילות בזירת המסחר מתאימה לכל אדם;
- (3) אזהרות ומידע על השירות יוצגו באופן ברור ובולט.
- (ג) על פרסום יחולו ההוראות שלהלן:
- (1) כל פרסום בכתב יכלול אזהרה בנוסח הזה:
- ”(1) הפעילות בזירה דורשת מיומנות, ידע והבנת הסיכונים ואינה מתאימה לכל אדם;
- (2) פעילות ממונפת כרוכה בסיכון ממשי של אבדן מלוא כספי ההשקעה בתוך זמן קצר;
- (3) החברה המפעילה זירה זו פועלת כצד נגדי לעסקאות איתך, ולכן היא המוכרת כשאתה קונה והיא הקונה כשאתה מוכר”;
- (2) הוראות פסקה (1) לא יחולו לעניין שם החברה וסמלה המסחרי, נייר המכתבים של החברה, דבקיות (סטיקרים), וכן מוצר שיווקי או פרסומי אחר.
- (ד) שוכנע יושב ראש הרשות, או עובד שהוא הסמיכו לכך בכתב, כי הדבר אינו פוגע בציבור הלקוחות, רשאי הוא לאפשר לחברה שלא לכלול את האזהרות המפורטות בתקנת משנה (ג)(1), כולן או חלקן, לפי העניין.
- (ה) התבסס המידע בפרסום על הערכה ולא על עובדות, יצוין הדבר במפורש.
- (ו) פרסום לא יכלול ציון של רווחי לקוח מפעילות בזירה.
- (ז) בתקשורת עם לקוחות שבה מוצגים הנחות והטבות בתעריפים המוצעים ללקוח –
- (1) יוצג מועד פקיעת התוקף של הנחה או הטבה כאמור;
- (2) יש לציין כי קיימות עמלות נוספות החלות על הלקוח וכי הן מפורטות בהסכם ההתקשרות.
41. המנהל הכללי של החברה או בעל תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה, או נושא משרה בכירה אחר שהמנהל הכללי האמור הסמיכו לכך, יאשרו חומר פרסומי בטרם הפרסום.
42. חומר פרסומי הכולל ציון של רשות ניירות ערך יכלול אזהרה בנוסח הזה:
- ”אין באישור שנותנת רשות ניירות ערך לניהול הזירה אישור לטיב המסחר בזירה או במכשירים הפיננסיים הנסחרים בזירה, או אישור כי מדובר באפיק השקעה בטוח או מומלץ”.
43. חברה לא תציע ללקוח תשלום, מתנה או הטבה בקשר עם פעילותו בזירה; לא יראו בהנחה או בהטבה בעמלות ובתעריפים או בחיוב דומה החל על הלקוח משום תשלום מתנה או הטבה כאמור.

פרק י': דיווחים לרשות

סימן א': הוראות כלליות

44. (א) דוח המוגש לרשות יכלול את הפרטים הנדרשים בתקנות אלה ופרטים נוספים הדרושים להבנת העניין או האירוע. הגשת דוח

(ב) על חוות דעת המצורפת לדוח המוגש לרשות יחולו הוראות תקנה 5b לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.

(ג) חברה רשאית לכלול פרטים הנדרשים בדוח תקופתי בדרך של הפניה לדוח פרטים נוספים שהגישה החברה וכן לכלול פרטים הנדרשים בדוח תקופתי או בדוח פרטים נוספים בדרך של הפניה לדוח רבעוני, לדוח חודשי או לדוח מידי שהגישה החברה כפי שפורסמו באמצעות דיווח אלקטרוני (בתקנה זו – דוח אחר) ויחולו הוראות אלה:

(1) לא ייכלל מידע בדרך של הפניה לדוח רבעוני או לדוח חודשי אם חלפו יותר מארבע שנים ממועד הגשתו;

(2) לא ייכלל מידע בדרך של הפניה לדוח מידי שהגישה החברה אם חלפו יותר מארבע שנים ממועד הגשתו;

(3) לא ייכלל מידע בדרך של הפניה לדוח אחר שבו מובא אותו מידע בדרך של הפניה;

(4) לא ייכלל מידע בדרך של הפניה אם הדבר עלול להטעות או לגרום אי-בהירות;

(5) לא ייכלל מידע בדרך של הפניה לדוח אחר שלא הוגש כדין;

(6) ההפניה תיעשה באופן מפורש ותציין את סוג הדוח שאליו נעשית ההפניה, התאריך שאותו נושא הדוח, התאריך שבו הוגש, הפרקים או הסעיפים שאליהם נעשית ההפניה והעניין שאליו נעשית ההפניה, תוך ציון מפורש של העובדה שהמידע מובא בדרך של הפניה;

(7) תובא כל התפתחות שחלה או עדכון, אם נדרש, לגבי מידע המובא בדרך של הפניה;

(8) אם המידע המובא בדרך של הפניה הוא מסוג שלגביו נדרשה הסכמה מראש להכללתו בדוח, תובא הסכמה מחדש כאמור גם להכללתו בדיווח הנוכחי בדרך של הפניה.

45. (א) בדוח יצוין תאריך החתימה עליו; בצד כל חתימה יצוין שם החותם ותפקידו בחברה. אישור הדוח וחתימתו

(ב) דוחות מיידיים כאמור בסימן ב' ודוחות חודשיים כאמור בסימן ג' לפרק זה ייחתמו בשם החברה בידי המורשה לחתום בשם החברה, ובלבד שתוכנם אושר בידי אחד מאלה:

(1) יושב ראש הדירקטוריון;

(2) המנהל הכללי;

(3) נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים;

(4) ממלא תפקיד מהתפקידים האמורים בחברה אף אם תואר משרתו שונה.

(ג) דירקטוריון החברה יאשר דוחות שנתיים ודוחות נוספים כאמור בסימן ה' לפרק זה ודוחות רבעוניים כאמור בסימן ד' לפרק זה, והדוחות ייחתמו בשם החברה בידי כל אלה, או בידי ממלאי תפקידים כאמור בחברה אף אם תואר משרתם שונה –

(1) יושב ראש הדירקטוריון;

(2) המנהל הכללי;

(3) נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים.

46. הדוח ייכתב בשפה העברית, וינוסח ככל האפשר בלשון פשוטה וברורה. שפת הדוח
47. דוח, הודעה וכל מסמך שיש להגישו לרשות לפי תקנות אלה, יוגש לפי תקנות ניירות ערך (חתימה ודיווח אלקטרוני), התשס"ג-2003⁸ (להלן – תקנות חתימה ודיווח אלקטרוני).
48. הדוחות והפרטים המפורטים להלן יפורסמו באתר ההפצה של הרשות, ונוסף על כך יפורסמו באתר האינטרנט של החברה; בתקנה זו, "אתר ההפצה" – אתר אינטרנט של הרשות הפתוח לעיון הציבור, שבו מוצגים דיווחי הגורמים המדווחים, שכתובתו היא WWW.MAGNA.ISA.GOV.IL
- (1) דוחות מידיים לפי תקנות 54, 57, 58, 61, 62, 63 ו-66;
- (2) דוחות מידיים לפי תקנות 51 ו-56 יפורסמו אם יש או עשויה להיות למידע השפעה מהותית על לקוחות החברה או על המסחר בזירה;
- (3) דוחות מידיים לפי תקנה 53 יפורסמו אם הם מתייחסים להגשת כתב אישום או להרשעה בעבירה; דוחות אחרים לפי תקנה זו יפורסמו אם יש או עשויה להיות למידע השפעה מהותית על לקוחות החברה או המסחר בזירה;
- (4) דרישת תשלום לפי סעיף 52(ב) לחוק;
- (5) החלטה להטיל אמצעי אכיפה לפי סעיף 52(ד) לחוק;
- (6) הסדר להימנעות מנקיטת הליכים או הפסקת הליכים לפי סעיף 54(ג) לחוק;
- (7) הפרטים המפורטים בתקנה 75(ה)(2);
- (8) הפרטים המפורטים להלן מתוך דוח פרטים נוספים לפי תקנה 75(ז): שם החברה ומספר הזיהוי שלה, שם מסחרי, מקום התאגדות, כתובת משרדה הרשום של המבקשת, כתובת ניהול עסקיה, מספרי הטלפון, פקסימלה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם מדובר במבקשת זרה יפורסמו גם השם והמען של אדם היושב בישראל המורשה לקבל למבקשת כתבי ביידין והודעות, פרטי רואה החשבון המבקר של המבקשת, לגבי כל אחד מהדירקטורים החליפיים של המבקשת יפורטו שמם וכן פרטים על הרשעה בעבירה, ולגבי כל נושא משרה בכירה במבקשת, יפורטו שמם, האם הם בעלי עניין במבקשת וכן פרטים על הרשעה בעבירה, פרטי בעלי השליטה ופירוט מבנה השליטה במבקשת, מדינת האזרחות או ההתאגדות של בעלי השליטה ויפורט האם הם נתונים לאסדרה, וכן פרטים בדבר הרשעה בעבירה, הפרטים בנוגע לזהות המשמורן, התאגיד הבנקאי או המוסד הכספי מחוץ לישראל שאצלם יופקדו כספי הלקוח, יתואר הביטוח שרכשה החברה ובכלל זה יפורטו תחומי הכיסוי של הביטוח והיקפו;
- (9) הפרטים המפורטים בתקנה 76(4).

⁸ ק"ת התשס"ג, עמ' 665; התשע"א, עמ' 296.

49. (א) חברה חייבת להגיש לפי דרישה מיוחדת של יושב ראש הרשות או של עובד שהוא הסמיכו לכך בתוך המועד שייקבע בדרישה, ובלבד שהמועד שייקבע בדרישה לא יהיה קצר מהמועד שנקבע בתקנה 50(ב), דוח מיידית על עניין או אירוע, אם לדעתם יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על החברה, על לקוחות החברה או על המסחר בזירה.

(ב) חברה חייבת, לפי דרישה של יושב ראש הרשות או של עובד שהוא הסמיכו לכך –

- (1) למסור בכתב לרשות בתוך המועד שייקבע בדרישה הסבר, פירוט, ידיעות ומסמכים בקשר לפרטים הכלולים בדוח או בהודעה לפי תקנות אלה;
- (2) להגיש דוח המתקן דוח או הודעה שהוגשו לפי תקנות אלה, בתוך המועד שייקבע בדרישה אם נוכחו כי דוח או הודעה שיוגשו אינם כנדרש לפי תקנות אלה.

(ג) יושב ראש הרשות רשאי להורות לחברה, לאחר שנתן לה הזדמנות להשמיע את טענותיה, להגיש בתוך תקופה שתקבע –

(1) דוח שיכלול חוות דעת, נוסף על חוות דעת שנכללה בדוח שהוגש, אם נוכח לדעת כי דוח כאמור אינו כנדרש או כי פרטים שנמסרו מכוח סעיף קטן (ב) מחייבים מתן הוראה כאמור;

(2) דוחות כספיים, חוות דעת או סקירה של רואה החשבון שביקר או סקר אותם או של רואה חשבון אחר, במקום אלה שנכללו בדוח שהוגש לרשות, אם לדעתה, הם לא נערכו לפי העקרונות החשבונאיים המקובלים וכללי הדיווח המקובלים ואינם משקפים באופן נאות, לפי העקרונות והכללים האמורים, את מצב עסקי החברה;

(3) לפרסם לציבור דוח שהגיש לפי תקנה 49(א) או חלקים ממנו בדרך שיוורה, ובלבד שהדיווח אינו נכלל במסגרת דיווחים שאינם מפורסמים לפי תקנות אלה.

(ד) שוכנע יושב ראש הרשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך כי נבצר מחברה להגיש דוח או הודעה לפי פרק זה במועד שנקבע לכך בתקנות, רשאי הוא להאריך את המועד להגשתם.

(ה) ראה יושב ראש הרשות כי הדבר נחוץ לשם שמירה על עניינם של ציבור הלקוחות, רשאי הוא או עובד שהוא הסמיכו לכך לדרוש מחברה להגיש לרשות נתונים כאמור בפרק י"א באופן שיוורה.

סימן ב': דוח מיידית

50. (א) דיווח לפי סימן זה וכן דוחות מיידיים שנדרשת חברה להגיש לפי החוק יוגשו כדוחות מיידיים לפי סימן זה.

(ב) המועד להגשת דוח מיידית הוא לא יאוחר מהשעה 17:00 ביום העסקים הראשון שלאחר המועד שבו נודע לחברה לראשונה על קרות האירוע; לעניין זה, "נודע לחברה לראשונה על קרות האירוע" – נודע לראשונה על התרחשות האירוע לאחד מאלה: יושב ראש הדיקטוריון של החברה, המנהל הכללי שלה, מנהל העסקים הראשי שלה, נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים בחברה, מזכיר החברה, או ממלא תפקיד מהתפקידים האמורים בחברה אף אם תואר משרתו שונה.

(ג) בדוח יצוינו היום והשעה שבהם התרחש האירוע המדווח אם הוא ידוע לחברה, והיום והשעה שבהם נודע לחברה לראשונה על קרות האירוע המדווח.

51. חברה תדווח על כל אירוע או עניין אשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על החברה, על לקוחות החברה, או על המסחר בזירה.
 אירוע או עניין בעל השפעה מהותית
52. התעורר חשד סביר למעילה של עובד בחברה בכספי החברה או בכספי לקוחות החברה, יצוין בדוח דבר המעילה וכן העובדות הנוגעות לעניין זה; בתקנה זו, "מעילה" – עבירה על אחת מהעבירות המנויות בסימנים א', ו' וז' של פרק י"א לחוק העונשין.
 חשד למעילה של עובד בחברה
53. הודעה לפי סעיף 44כח לחוק תוגש כדוח מידי לפי הוראות סימן זה.
 הודעה לפי סעיף 44כח
54. (א) שונה שמה של החברה או שמה המסחרי כאמור בתקנה 2(א)(8)(ב), יוגש דיווח בדבר פרטי השינוי.
 שינוי פרטי החברה
- (ב) חל שינוי במען החברה, במספרי הטלפון, הפקסמילה, או בכתובת הדואר האלקטרוני או בכתובת אתר האינטרנט של החברה, יובאו בדוח פרטי השינוי.
55. התרחש אירוע מהותי הקשור לניהול טכנולוגיית המידע, יוגש דוח על אודות פרטי האירוע.
 ניהול טכנולוגיית המידע וממשק המשתמש
56. הוגשה הודעה לחברת ביטוח בקשר עם ביטוח שערכה החברה לפי סעיף 44ג(ב)(5) לחוק, ידווח תוכן ההודעה ומועד הגשתה.
57. (א) חל שינוי בהיקף או באופן החזקות של בעל שליטה בחברה, תגיש החברה דיווח המפרט את השינוי ומועדו, ודוח המפרט את מצבת אחזקות בעלי השליטה לאחר השינוי.
 בעל שליטה
- (ב) הפך אדם לבעל שליטה בחברה בלא שקיבל היתר לכך מהרשות, תדווח החברה לרשות על כך, וכן תגיש דוח המפרט את מצבת אחזקות בעלי השליטה לאחר השינוי.
58. (א) חדל אדם מלשמש יושב ראש הדירקטוריון, דירקטור, המנהל הכללי, מנהל העסקים הראשי, נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או ממלא תפקיד מהתפקידים האמורים בחברה אף אם תואר משרתו שונה, יובאו פרטים בדבר מועד הפסקת הכהונה והאם למיטב ידיעת החברה הפסקת הכהונה כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת הרשות או לקוחות החברה; אם כן, יפורטו נסיבות אלה.
 מינוי או הפסקת כהונה
- (ב) מונה אדם ליושב ראש הדירקטוריון, דירקטור, המנהל הכללי, מנהל העסקים הראשי, נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או ממלא תפקיד מהתפקידים האמורים בחברה אף אם תואר משרתו שונה, יובאו לגבי הפרטים המנויים בתקנה 26 או 26א לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים, לפי העניין, וכן פרטים שלגביהם נדרשת חברה או בעל היתר שליטה להגיש הודעה לרשות כאמור בסעיף 44כח(א) לחוק בקשר לאותו אדם.
- (ג) חדל נושא משרה בכירה בחברה שאינו נמנה עם בעלי התפקידים המנויים בתקנת משנה (א) מלשמש בתפקידו, והפסקת הכהונה כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת הרשות או לקוחות החברה, יובאו פרטים בדבר מועד הפסקת הכהונה ונסיבות אלה.
59. התגלתה חריגה מהותית בעת ביצוע התאמות של נכסי הלקוחות, חוזי הלקוחות וכספי הלקוחות של חברה או לא קיבלה החברה מרואה החשבון המבקר דוח מיוחד בדבר ההתאמות היומיות לגבי כספי לקוחותיה כאמור בתקנה 20, תדווח החברה לרשות על כך ויובאו בדוח פרטים בדבר מהות אי-ההתאמה והיקפה.
 אי-התאמה

60. (א) חל שינוי מהותי במידע שנכלל בדוחות לפי תקנות 71 עד 73, תדווח החברה לרשות על השינוי, לרבות עמדת החברה לעמידתה בדרישות לפי סעיף 44(ב)(5) לחוק במהלך תקופת הדיווח מאז הדוח החודשי האחרון עד יום הדיווח.
- (ב) חרגה החברה מהדרישות לפי סעיף 44(ב)(5) לחוק, תדווח החברה לרשות על המועד שממנו חרגה מדרישות אלה, תוך פירוט מהות החריגה והיקפה.
61. חברה הרשאית לפי ההסכם עם הלקוח לשנות את תנאי הסכם המסגרת, תדווח על כל שינוי מהותי בפרקים א' עד ה' להסכם, או על שינוי שאינו בפרקים האמורים שלא התקבלה לגביו הסכמה של הלקוח, בציון מועד השינוי, שבועיים לפחות לפני מועד השינוי, ויובאו בדוח פרטים אלה:
- (1) מהות השינוי ונוסחו;
  - (2) מועד כניסת השינוי לתוקף;
  - (3) יצורף הסכם המסגרת המלא, שבו יסומן השינוי שבוצע;
  - (4) יצורף הסכם המסגרת המלא והמעודכן בלא סימון שינויים.
62. (א) אם ידוע לחברה על אירוע מהותי לגבי התאגיד הבנקאי או המוסד הכספי מחוץ לישראל לפי העניין, תדווח על כך החברה לרשות; בכלל זה תדווח החברה על החלטה להתקשר עם תאגיד בנקאי או מוסד כספי מחוץ לישראל חדשים ויצוינו בדוח שמו, דירוגו אם ישנו, מדינת ההתאגדות שבו התאגד ומועד תחילת ההתקשרות.
- (ב) החליטה החברה על התקשרות עם מקור סיכון אשראי מהותי חדש, שאינו לקוח הזירה, יצוינו בדוח שמו, דירוג מקור סיכון האשראי אם ישנו, מדינת ההתאגדות של מקור סיכון האשראי, מועד תחילת הפעילות וסוג הפעילות המבוצעת באמצעותו.
- (ג) הוחלט על שינוי מדיניות החשיפה לסיכון אשראי בזירה, יצוינו בדוח מדיניות החשיפה לסיכון האשראי קודם לשינוי, מדיניות החשיפה לסיכון אשראי העדכנית ומועד כניסת השינוי לתוקף.
- (ד) עבר מקור סיכון אשראי מהותי, שהזירה חשופה אליו מקבוצת סיכון אחת לקבוצת סיכון נמוכה יותר, יתואר השינוי.
63. (א) חדל רואה החשבון המבקר של החברה לכהן בתפקידו, יפורט מועד הפסקת הכהונה; היתה למיטב ידיעת החברה הפסקת הכהונה כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת הרשות או לקוחות החברה, יפורטו הנסיבות כאמור.
- (ב) מונה אדם לרואה החשבון המבקר של החברה, יובאו בדוח שמו, מען משרדו ותאריך המינוי.
64. ציטטה החברה מחיר ללקוח בחריגה ממנגנון לקביעת מחירים בלתי תלוי הנגזר מנתונים שאינם בשליטת החברה שעוגן בתקנון החברה, ובלבד שעוגן בתקנון כאמור, יובאו בדוח פרטים בדבר החריגה, מועד החריגה, היקף החריגה והסיבות לה, ולגבי עסקאות שבוצעו במחיר שנקבע בחריגה ממנגנון קביעת המחירים הבלתי תלוי במשך הזמן שבו התקיימה החריגה – יפורטו מספר העסקאות המרוויחות של לקוחות ומספר העסקאות המפסידות של לקוחות במשך הזמן האמור, וכן סך כל הרווחים של לקוחות בעסקאות המרוויחות וסך כל ההפסדים של לקוחות בעסקאות המפסידות במשך הזמן האמור; לעניין חישוב הרווח או ההפסד של עסקה, מספר העסקאות המרוויחות ומספר העסקאות המפסידות יחולו הוראות תקנה 69 בשינויים המחויבים.

65. חריגה החברה ממגבלות המסחר בתקנון, ובלבד שקבעה מגבלות מסחר בתקנון כאמור לגבי גידור סיכונים, יובאו בדוח פרטים בדבר החריגה, מועד החריגה, היקף החריגה והסיבות לה.
66. חל שינוי בהיקף הכיסוי או בתחום הכיסוי של ביטוח שערכה החברה לפי תקנה 88, יובאו בדוח פרטים בדבר השינוי, מועדו והסיבות לו.
- סימן ג': דוח חודשי**
67. בסימן זה, "שווי הוגן בסיכון" – כמשמעותו בפרט (1)(2) לתוספת השנייה לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.
68. (א) לא יאוחר מ־10 ימי עסקים מתום כל חודש תגיש החברה לרשות דוח חודשי כמפורט בסימן זה, הכולל נתונים על פעולות שבוצעו במהלך החודש שקדם למועד הגשת הדוח.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בדוח חודשי המוגש בחודש שבו מוגשים דוחות רבעוניים לפי תקנה 74(ב) לא יכללו הנושאים המפורטים בתקנות 69 עד 70, ובחודש שבו מוגשים דוחות נוספים כאמור בתקנה 76 לא יכללו הנושאים המפורטים בתקנות 69 עד 71.
69. (א) יוגש דוח שבו פירוט בדבר לקוחות מפסידים ולקוחות מרוויחים (להלן – דוח לקוחות מפסידים ולקוחות מרוויחים); הנתונים בדוח יוצגו באופן טבלאי, ולצדם יוצגו הנתונים שפורסמו בדוח החודשי הקודם.
- (ב) בדוח לקוחות מפסידים ולקוחות מרוויחים יובאו הנתונים האלה:
- (1) מספר הלקוחות הפעילים במהלך החודש;
- (2) מספר הלקוחות הפעילים המפסידים, ושיעורם מסך כל הלקוחות הפעילים במהלך החודש;
- (3) מספר הלקוחות הפעילים המרוויחים, ושיעורם מסך כל הלקוחות הפעילים במהלך החודש;
- (4) מספר הלקוחות הפעילים שאינם מרוויחים ושאין מפסידים ושיעורם מסך כל הלקוחות הפעילים במהלך החודש.
- (ג) לצורך חישוב הרווח או ההפסד של לקוח, יש להתחשב בפרטים האלה:
- (1) רווחים ממומשים בניכוי הפסדים ממומשים, עמלות וכל הוצאה אחרת הנובעת ללקוח; לעניין זה, הפקדה שביצע לקוח במהלך החודש לא תיחשב לרווח ממומש ומשיכה שביצע לקוח במהלך החודש לא תיחשב להפסד ממומש;
- (2) תשלומי ריבית וכל הכנסה אחרת הנובעת ללקוח.
- (ד) במניין הלקוחות לא יימנה לקוח כמשמעותו בתקנה 4(ה) (להלן – לקוח מתוחכם), וכן צדדים קשורים או בעלי עניין בחברה.
- (ה) לעניין תקנה זו –
- "לקוחות מפסידים" – לקוחות שהחישוב האמור העמיד את תוצאתם בסכום הנמוך מאפס;
- "לקוחות מרוויחים" – לקוחות שהחישוב האמור העמיד את תוצאתם בסכום הגבוה מאפס;

”לקוחות שאינם מרוויחים ושאין מפסידים” – לקוחות שהחשוב האמור העמיד את תוצאתם בסכום השווה לאפס;

”לקוח פעיל” – לקוח שמימש עסקה פתוחה אחת לפחות במהלך החודש.

דוח על הפעילות 70. (א) יוגש דוח ובו פירוט בדבר פעילות החברה (להלן – דוח על הפעילות); הנתונים בדוח יוצגו באופן טבלאי, ולצדם יוצגו הנתונים שפורסמו בדוח החודשי הקודם. (ב) בדוח יובאו הנתונים האלה:

(1) מספר הלקוחות אשר הפקידו לראשונה כספי לקוח בחברה, ושיעורם מכלל לקוחות החברה אשר היו רשומים בחברה במהלך החודש;

(2) מספר הלקוחות אשר משכו את כל כספי הלקוח העומדים לזכותם בחברה או שסגרו את כל חשבונותיהם בחברה, ושיעורם מכלל לקוחות החברה אשר היו רשומים בחברה במהלך החודש;

(3) מספר הלקוחות הפעילים בחודש החולף, ושיעורם מכלל לקוחות החברה אשר היו רשומים בחברה במהלך החודש; לעניין זה, ”לקוח פעיל” – לקוח המחזיק בעסקה פתוחה;

(4) סך כל כספי הלקוחות בשקלים חדשים, נכון ליום האחרון בחודש, של לקוחות שהפקידו לראשונה באותו החודש כספי לקוח בחברה, ושיעורם מסך כל כספי הלקוחות המוחזקים בחברה;

(5) סך כל כספי הלקוחות בשקלים חדשים, נכון ליום האחרון בחודש, של לקוחות שפעלו בזירה בחודש החולף, ושיעורם מסך כל כספי הלקוחות המוחזקים בחברה;

(6) סך כל בטוחות הלקוחות בשקלים חדשים נכון ליום האחרון בחודש, ושיעורם מסך כל כספי הלקוחות המוחזקים בחברה;

(7) סך כל הבטוחות הנדרשות מלקוחות בשל עסקאות כאמור בתקנה 4 שמקצים הלקוחות נכון ליום האחרון בחודש, ושיעורם מסך כל כספי הלקוחות המוחזקים בחברה;

(8) מספר עסקאות ממוצע ללקוח;

(9) פרטים בדבר עסקה שהחברה ביטלה או שינתה והסיבה לביטולה או לשינויה כאמור;

(10) מספר העסקאות שאינן ביוזמת הלקוח.

(ג) הנתונים המפורטים בפרטים (1) עד (7) לתקנת משנה (ב), יובאו תוך הבחנה בין לקוחות מתוחכמים לבין שאר הלקוחות.

דוח סיכוני אשראי 71. (א) יוגש דוח ובו פירוט בדבר סיכוני האשראי של החברה (בתקנות אלה – דוח סיכוני אשראי).

(ב) לגבי כל מקור סיכון אשראי מהותי וכל מקור סיכון אשראי אחר שאינו לקוח, יובאו נתונים אלה לגבי תום החודש:

(1) שם מקור סיכון האשראי ובלבד שאינו לקוח;

(2) דירוג מקור סיכון האשראי אם ישנו ושם החברה המדרגת; יצוין אם חלה ירידה בדירוגו ממועד הדיווח האחרון; לעניין פסקה זו, "דירוג מקור סיכון האשראי" – לגבי גוף שמדרגת חברה מדרגת ישראלית – הדירוג הנמוך ביותר שמפרסמת חברה מדרגת ישראלית; לגבי גוף שמדרגת חברה מדרגת בין-לאומית – הדירוג הנמוך ביותר שמפרסמת חברה מדרגת בין-לאומית;

(3) מחירי ה-CDS לתקופה של שנה אחת, אם ניתן להשיגם, של מקור סיכון האשראי ושל כל תאגיד השולט בו, במישרין או בעקיפין; יצוין אם חלה עלייה גדולה מ-5% במחיר ה-CDS לתקופה של שנה אחת ממועד הדיווח האחרון;

(4) מחירי מניה, אם ניתן להשיגם, של מקור סיכון אשראי ושל כל תאגיד השולט בו, במישרין או בעקיפין; יצוין אם חלה ירידה גדולה מ-5% במחיר מניה ממועד הדיווח האחרון;

(5) אם החשיפה לסיכון האשראי היא בשל הפקדת מזומן, יצוינו סוג הפיקדון שבו מופקד הכסף, לרבות תנאי ההצמדה והריבית וכן תקופת פיקדון שבו מופקד הכסף ותקופת הפיקדון; אם הפיקדונות הם לתקופה העולה על שלושה חודשים, יצוין בנפרד גם סך כל הפיקדונות לתקופה העולה על שלושה חודשים בשל כל מקור סיכון אשראי כאמור;

(6) אם קיימת חשיפה למספר מקורות סיכון אשראי, ומקורות אלה הם גופים מקורבים, יובא בנוסף סך כל ערך החשיפה של רכיבי סיכון האשראי בקשר לכל הגופים; לעניין זה, "גוף מקורב" – כהגדרתו בתקנות ניירות ערך (חיתום), התשס"ז-2007⁹;

(7) מדינת ההתאגדות של מקור סיכון האשראי, אם מדובר בתאגיד, ודירוגה הנמוך ביותר שפרסמה חברה מדרגת בין-לאומית, אם יש; אם מקור סיכון האשראי הוא גוף הנתון לאסדרה, יינתנו פרטים אלה גם לגבי המדינה שבה מצוי הגורם המאסדר;

(ג) לגבי כל רכיבי סיכון האשראי של החברה יובא סך כל ערך השיחלוף כהגדרתו בתקנה 86(ה), במקובץ, וכן בנפרד לגבי כל מקור סיכון אשראי מהותי וכל מקור סיכון אשראי אחר שאינו לקוח; הנתונים יובאו לגבי תום החודש, יוצגו באופן טבלאי, ולצדם יוצגו הנתונים שפורסמו בדוח החודשי הקודם.

(ד) הנתונים בתקנה זו יובאו בשינויים המחויבים גם לגבי כספי לקוחות המופקדים בתאגיד בנקאי או במוסד כספי מחוץ לישראל.

72. (א) יוגש דוח ובו פירוט בדבר סיכוני השוק של החברה (להלן – דוח סיכוני שוק). דוח סיכוני שוק

(ב) בדוח סיכוני שוק יצוינו הנתונים שלהלן לתום החודש:

(1) מבחני רגישות בדבר השווי ההוגן של רכיבי סיכון שוק כתוצאה משינויים בשערי נכסי הבסיס, והכול לפי המתכונת שנקבעה בתקנה 12 לתוספת השנייה לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, ובשינויים המחויבים; הנתון יוצג בנפרד לגבי נכסים, התחייבויות, רכיבי סיכון שוק שאינם נכסים או התחייבויות ובאופן מצרפי לגבי כל האמורים; בחישוב החשיפה תתחשב החברה, בין השאר, בעסקאות שלא ביוזמת הלקוח ובהוראות עתידיות ובכל תנאי המחייב את החברה לבצע פעולות; על אף האמור בתקנה 12(א)(4)(א) לתוספת השנייה לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, החברה תבצע שנים עשר מבחני רגישות לפחות, כתוצאה משינויים בגורמי השוק בשיעור של חצי אחוז, אחוז אחד, אחוז וחצי, שני אחוזים, חמישה אחוזים ועשרה אחוזים, והכול כלפי מעלה וכלפי מטה;

⁹ ק"ת התשס"ז, עמ' 661.

(2) ערך בשקלים חדשים של שווי הוגן בסיכון לגבי כל רכיבי סיכון השוק של החברה ובאופן מצרפי, על פי מודל המשקף דרך מדידה מקובלת של חשיפה לסיכונים שוק; בחישוב החשיפה, על החברה להתחשב, בין השאר, בעסקאות שלא ביוזמת הלקוח ובהוראות עתידיות ובכל תנאי ברכיב סיכון השוק המחייב את החברה לסגור או לפתוח עסקה; במקום שבו המודל לחישוב ערך זה וההנחות ששימשו בבסיסו שונים מאלה שהוצגו בדוח התקופתי, יצוין הדבר במפורש וילווה בהסבר מפורט;

(3) תרחישי קיצון לגבי רכיבי סיכון השוק של החברה, שחושבו לפי מודלים המשקפים דרך מדידה מקובלת של חשיפה לסיכונים שוק; ערך זה יוצג לגבי כל רכיב סיכון שוק בנפרד ובאופן מצרפי; כמו כן יבואו הנחות המודל;

(4) יובאו הסברים לגבי פסקאות (1) עד (3), לרבות התייחסות החברה באשר להשלכות על יציבות החברה והפעולות שבוצעו או מתוכננות להתבצע לשם שמירה על יציבות החברה.

יוגש דוח לתום החודש ובו פירוט בדבר אופן חישוב ההקצאות בשל סיכון השוק, סיכון האשראי, הסיכון התפעולי וההון העצמי הרגולטורי כמשמעותם בפרק י"ב לתקנות, הערוך לפי התוספת הרביעית (להלן – דוח חישוב הקצאות בשל סיכונים וההון העצמי הרגולטורי); במקום שבו לדעת החברה חישוב ההקצאות לתום החודש אינו משקף את ההקצאות במהלך החודש, יובאו נוסף על כך נתונים נוספים שישקפו את חישוב ההקצאות במהלך החודש.

73. דוח חישוב הקצאות בשל סיכונים וההון העצמי הרגולטורי

סימן ד': דוחות רבעוניים

(א) חברה תגיש לרשות דוח רבעוני כהגדרתו בתקנה 38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים ותצורף אליו דוח כאמור בתקנת משנה (ה); על דוח רבעוני כאמור יחולו הוראות פרק ד' ותקנה 4(ג) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, ובלבד שעל אף האמור בתקנה 46 לתקנות הדוחות התקופתיים והמיידיים הדוח הרבעוני ייחתם בשם החברה לפי תקנה 45(ג); לדוח הרבעוני תצורף מצבת נושאי המשרה הבכירה בחברה תוך פירוט מינויים והפסקות כהונה של נושאי המשרה הבכירה במהלך תקופת הדיווח.

74. הדוחות הרבעוניים

(ב) לא יאוחר מ-10 ימי עסקים מתום כל רבעון תגיש החברה דוחות כמפורט בתקנות משנה (ג) ו-(ד) הנתונים בדוחות האמורים יובאו לגבי הרבעון שחלף, הרבעון שקדם לו ולגבי החודש שחלף ויוצגו באופן טבלאי.

(ג) חברה תגיש דוח ובו פירוט בדבר לקוחות מפסידים ולקוחות מרוויחים כאמור בתקנה 69, לגבי התקופה של כל אחד מארבעת הרבעונים שקדמו למועד הגשת הדוח.

(ד) החברה תגיש דוח ובו פירוט על הפעילות, כמפורט בתקנה 70, ויראו כאילו בכל מקום, במקום "החודש" נאמר "הרבעון"; הנתונים המפורטים בתקנה 70(8) עד (10), יובאו בנפרד לגבי כל נכס בסיס, תוך הבחנה בין חוזי לקוח ונכסי לקוח.

(ה) החברה תגיש דוח חישוב הקצאות בשל סיכונים וההון העצמי הרגולטורי, כמפורט בתקנה 73 (להלן בתקנת משנה זו – הדוח), ערוך למועד הדוח הרבעוני וסקור בידי רואה החשבון המבקר; לדוח יצורף דוח הסקירה של רואה החשבון המבקר, חתום בידו ונושא את תאריך חתימתו; דוח הסקירה יכלול עמדת רואה החשבון המבקר לעריכת הדוח לפי דרישות תקנה 73 ופרק י"ב, וכן את הסכמתו להכללת דוח הסקירה בדוח, בציון המועד או טווח המועדים שבו יוגש לרשות הדוח שאליו נוגעת ההסכמה כאמור.

סימן ה': דוחות שנתיים

75. (א) חברה תגיש לרשות דוח תקופתי כאמור בתקנה 7 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים (להלן – דוח תקופתי); על הדוח התקופתי יחולו הוראות פרק ב' ותקנה 4(ג) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.
- (ב) הדוח התקופתי ייחתם בשם החברה לפי תקנה 45(ג).
- (ג) על אף האמור בתקנה 8(ב) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, הדוח התקופתי לא יכלול פרק תיאור עסקי התאגיד.
- (ד) הוראות תקנות 8א, 10(ב)(1)(ז), (4), (6), (9), (9א), (11), (13) ו-14(1), 10(ב)(2)(ט), 10ג, 14, 20, 21א, 25א, 26, 26א, 27 ו-27 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים לא יחולו.
- (ה) נוסף על הקבוע בתקנה 10 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים –
- (1) ייכללו בדוח הדירקטוריון הסברים לגבי נושאים המפורטים להלן:
- (א) תיאור תמציתי של עסקי החברה והסביבה העסקית שבה היא פועלת;
- (ב) השפעת גורמים חיצוניים לחברה;
- (2) ייכללו בדוח הדירקטוריון דיון בגורמי סיכון בפעילותה של החברה, במתכונת הקבועה בפרט 39 בתוספת הראשונה לפי תקנה 44 לתקנות פרטי תשקיף.
- (1) לדוח התקופתי יצורף דוח חישוב הקצאות בשל סיכונים וההון העצמי הרגולטורי, כמפורט בתקנה 73 (להלן בפסקה זו – הדוח), ערוך למועד הדוח התקופתי ומבוקר בידי רואה החשבון המבקר; לדוח תצורף חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, חתומה בידו ונושאת את תאריך חתימתו; חוות הדעת תכלול גם אישור בדבר עריכת הדוח לפי דרישות תקנה 73 ופרק י"ב, וכן את הסכמתו להכללת חוות הדעת בדוח בציון המועד או טווח המועדים שבו יוגש לרשות הדוח שאליו נוגעת ההסכמה כאמור.
- (2) לדוח התקופתי יצורף דוח פרטים נוספים כמפורט בתקנה 2(א)(8), ויראו כאילו במקום "מבקשת" נאמר "חברה", ובכל מקום שבו נדרשת החברה לפרט נתונים צפויים לגבי התקופה שלאחר קבלת הרישיון, יובאו אותם הנתונים לגבי השנה שחלפה.
- (ח) לדוח השנתי תצורף מצבת נושאי המשרה הבכירה בחברה תוך פירוט מינויים והפסקות כהונה של נושאי המשרה הבכירה במהלך תקופת הדיווח.
76. חברה תגיש את הדוחות האמורים בפסקאות (1) עד (4) להלן, לא יאוחר מ-10 ימי עסקים מתום כל שנה; הנתונים בדוחות האמורים יוצגו באופן טבלאי לגבי השנה שחלפה, לגבי החודש שחלף, ולגבי השנה הקודמת לשנה שלגביה מוגש הדוח:
- (1) דוח לקוחות מפסידים ולקוחות מרוויחים רבעוני, כמפורט בתקנה 74(ג);
- (2) דוח על הפעילות, כמפורט בתקנה 74(ד), ויראו כאילו בכל מקום שבו נאמר "הרבעון" נאמר "השנה"; הנתונים בדוח על הפעילות יובאו לגבי השנה החולפת, ולצדם יוצגו הנתונים שפורסמו בדוח השנתי הקודם;
- (3) דוח סיכוני אשראי, כמפורט בתקנה 71, ויראו כאילו במקום "חודש" נאמר "שנה"; נוסף על כך, לגבי כל מקור סיכון אשראי מהותי יצורפו הפרטים האלה:

(א) גרף של מחירי ה-CDS לתקופה של 12 החודשים האחרונים של מקור סיכון האשראי ושל כל תאגיד השולט בו, במישרין או בעקיפין, אם ניתן להשיגם; גרף זה יוצג יחד עם גרף השוואתי של מחירי CDS של חמישה תאגידים בנקאיים מובילים שלהם מחיר CDS נמוך מהממוצע של תאגידים בנקאיים ברמתם;

(ב) מחיר המניה הגבוה ביותר והנמוך ביותר בתקופה של 12 החודשים האחרונים של מקור סיכון האשראי ושל כל תאגיד השולט בו, במישרין או בעקיפין, אם יש, ואם אלה תאגידים שמניותיהם נסחרות בבורסה בישראל, בבורסה מחוץ לישראל או בשוק מוסדר;

(ג) גרף של מחיר המניה בתקופה של 12 החודשים האחרונים של מקור סיכון האשראי ושל כל תאגיד השולט בו, במישרין או בעקיפין, אם יש, ואם אלה תאגידים שמניותיהם נסחרות בבורסה בישראל, בבורסה מחוץ לישראל או בשוק מוסדר;

(4) תפורט מדיניות ניהול סיכונים האשראי של החברה, כפי שאישר הדירקטוריון.

77. לעניין דוח רואה החשבון המבקר המצורף לפי תקנה 9ב לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, יראו את הבקורות שקבעה החברה בכל הנוגע לחובת התאמת נכסי הלקוח חוזי הלקוח וכספי הלקוח כאמור בתקנה 20 כבקורות על דיווח כספי וגילוי.

פרק י"א: רישום עסקאות, הוראות וציטוטים

78. בשל כל עסקה שביצע לקוח בזירה תערוך החברה רישום הכולל פרטים אלה:

(1) פרטי הזיהוי של הלקוח ומיפוח הכוח שעבורו בוצעה העסקה;

(2) מועד ביצוע העסקה;

(3) תאריך ושעה שבו נתן הלקוח את ההוראה;

(4) סוג העסקה ובכלל זה: עסקה חדשה, גלגול, עסקה שאינה ביוזמת הלקוח;

(5) קנייה או מכירה;

(6) שם המכשיר הפיננסי, מחירו וכמותו;

(7) שער וכמות ביצוע העסקה;

(8) חובי הלקוח בעמלה או בחיוב אחר בשל ביצוע העסקה – סכום העמלה או החיוב לפי העניין ולמעט מרווח ציטוט;

(9) כל פרט אחר, המהותי לעסקה שבוצעה;

(10) חל שינוי בעסקה או בפרטיה מהוראה שנתן הלקוח בדבר ביצוע העסקה, יפורטו השינוי והסיבה לו;

(11) היתה העסקה עסקה שאינה ביוזמת הלקוח, יפורטו הסיבות לביצוע העסקה כאמור.

79. הורה לקוח על ביצוע עסקה מיידית והעסקה לא יצאה אל הפועל באופן מידי תערוך החברה רישום הכולל פרטים אלה:

(1) פרטי הזיהוי של הלקוח נתן ההוראה;

(2) מועד מתן ההוראה;

(3) פרטים (3) עד (6) לתקנה 78 ובהם במקום "עסקה" יקראו "הוראה";

(4) הסיבה לאי-ביצוע ההוראה.

80. הורה לקוח על ביצוע עסקה עתידית, תערוך החברה רישום הכולל פרטים אלה: רישום הוראה על עסקה עתידית
- (1) פרטים (1) עד (3) לתקנה 79;
  - (2) התנאים שבהתקיימם מבקש הלקוח שתבצע העסקה;
  - (3) חויב הלקוח בעמלה בשל מתן ההוראה – סכום העמלה.

81. חברה תרשום כל ציטוט של מחיר קנייה או מכירה של מכשיר פיננסי וכן את מועדו. רישום ציטוטים
82. הרישום לפי תקנות 78 עד 81 ייעשה בכתב, בדרך ממוחשבת או בדרך אחרת, ובלבד שייעשה מיד לאחר מתן ההוראה, ביצוע העסקה או מתן הציטוט, לפי העניין, בדרך הניתנת לשמירה ולאחזור; הרישום יכלול את מועד ביצוע הרישום. רישום דרך ביצוע הרישום

פרק י"ב: הון עצמי מזערי, נכסים נזילים וביטוח

83. בפרק זה – "בורסה בישראל" – כהגדרתה בחוק; הגדרות לפרק י"ב

"בורסה מחוץ לישראל" – בורסה שאינה בורסה בישראל שקיבלה אישור בידי מי שרשאי לתתו על פי דין, במדינה שבה היא פועלת;

"בטוחה" – כספי לקוח, ובלבד שהם מופקדים בידי החברה, והחברה רשאית להשתמש בהם לכיסוי התחייבויות של הלקוח כלפי החברה ולמעט כספים שהעביר לקוח לחברה באמצעות כרטיס אשראי, העברה בנקאית, המחאה או אמצעי תשלום אחר וטרם נסלקו;

"בנק בישראל" – בנק כמשמעותו בחוק הבנקאות;

"בנק מחוץ לישראל" – כהגדרתו בחוק השקעות משותפות בנאמנות;

"דוחות כספיים", "התחייבויות", "דוח על המצב הכספי", "נכסים" ו"רווח" – כמשמעותם בכללי החשבונאות המקובלים;

"הקצאה בשל חשיפה לסיכון אשראי" – הסכום שעל חברה להקצות בשל חשיפה לסיכון אשראי המחושב כאמור בתקנה 86;

"הקצאה בשל חשיפה לסיכון שוק" – הסכום שעל חברה להקצות בשל חשיפה לסיכון שוק המחושב כאמור בתקנה 85;

"הקצאה בשל חשיפה לסיכון תפעולי" – הסכום שעל חברה להקצות בשל חשיפה לסיכון תפעולי, המחושב כאמור בתקנה 87;

"חברה מדרגת בין-לאומית" – אחת מאלה:

(1) Fitch Investors Service (להלן – Fitch);

(2) Moody's Investor Service (להלן – Moody's);

(3) Standard & Poor's Corporation (להלן – S&P);

"חברה מדרגת ישראלית" – אחת מאלה:

(1) מעלות החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ (להלן – מעלות);

(2) מידרוג בע"מ (להלן – מידרוג);

"חשיפה לסיכון אשראי" – חשיפה לאי-עמידה בהתחייבות של צד נגדי;

"חשיפה לסיכון שוק" – חשיפה לשינויים במחירי שוק;

”מתווך פיננסי” – מי שעיסוקו הוא מכירה או רכישה של ניירות ערך לאחרים לפי הוראותיהם;

”מקור סיכון אשראי” – צד נגדי שבשלו קיימת חשיפה לסיכון אשראי בשל רכיב סיכון אשראי;

”פוזיציות הפוכות” – פוזיצית קנייה (long) ופוזיצית מכר (short);

”צד קשור” – כל מי שהוא חלק מקבוצה, כהגדרתה בתקנה 1, של החברה, ולמעט מי שנתון לפיקוח לעניין דרישות הון עצמי מבוססות סיכון בנייה-שוואה לאלה הקבועים בתקנות אלה;

”רכיב סיכון אשראי” – נכס או פעילות של החברה או מכשיר פיננסי שהחברה מחזיקה בו או שהיא צד לו, שבשלהם עשויה להיווצר לה חשיפה לסיכון אשראי;

”רכיב סיכון מטבעי” – מטבע או זהב, התחייבות במטבע או בזהב וכל מכשיר פיננסי שערכו נגזר מערך מטבע או זהב או מממד של ערך כמה מטבעות;

”רכיב סיכון מנייתי” – מניה, התחייבות במניה וכל מכשיר פיננסי שערכו נגזר מערך מניה או מממד של ערך כמה מניות;

”רכיב סיכון שוק כללי” – מכשיר פיננסי שהחברה מחזיקה בו או שהיא צד לו, שבשלהם עשויה להיווצר לה חשיפה לסיכון שוק;

”רכיב סיכון שוק מטבעי” – רכיב סיכון מטבעי שהחברה מחזיקה בו או שהיא צד לו, שבשלו עשויה להיווצר לה חשיפה לסיכון שוק;

”רכיב סיכון שוק מנייתי” – רכיב סיכון מנייתי שהחברה מחזיקה בו או שהיא צד לו, שבשלו עשויה להיווצר לה חשיפה לסיכון שוק;

”רכיב סיכון שוק תלוי סחורה” – רכיב סיכון תלוי סחורה, שהחברה מחזיקה בו או שהיא צד לו, שבשלו עשויה להיווצר לה חשיפה לסיכון שוק;

”רכיב סיכון שוק תלוי ריבית” – רכיב סיכון תלוי ריבית, שהחברה מחזיקה בו או שהיא צד לו, שבשלו עשויה להיווצר לה חשיפה לסיכון שוק;

”רכיב סיכון תלוי ריבית” – איגרת חוב, התחייבות באיגרת חוב, וכל מכשיר פיננסי שערכו נגזר משווי ריבית או איגרת חוב;

”רכיב סיכון תלוי סחורה” – סחורה, התחייבות בסחורה וכל מכשיר פיננסי שערכו נגזר מערך סחורה או מממד של ערך כמה סחורות; לעניין זה, ”סחורה” – למעט זהב.

(א) חברה תהיה בכל עת בעלת הון הולם כדי לתמוך בסיכונים הגלומים בעסקיה, וכן תפתח ותשתמש בטכניקות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

(ב) חברה תהיה בכל עת בעלת הון עצמי רגולטורי שלא יפחת מהסכומים האלה, לפי הגבוה מביניהם:

(1) סכום ההקצאות בשל חשיפה לסיכון שוק, לסיכון אשראי ולסיכון תפעולי;

(2) שמונה מאות אלף שקלים חדשים לחברה מוגבלת, מיליון וחצי שקלים חדשים לחברה שבמקביל לביצוע כל עסקה במכשיר פיננסי מתקשרת עם ספק נזילות בעסקה הפוכה בעלת אותם תנאים, ושתי העסקאות מקוזות זו את זו באופן מלא, כך שהחברה אינה חשופה לסיכון שוק בשלהן בכל מחיר שוק, או ארבעה מיליון שקלים חדשים לחברה שאינה חברה מוגבלת.

הון עצמי

84.

- (ג) הסכומים המפורטים בתקנת משנה (ב)(2), יעודכנו ב־1 בינואר של כל שנה (להלן – יום העדכון), לפי שיעור השינוי שחל במדד מהמדד האחרון שפורסם לפני העדכון לעומת המדד הבסיסי ויעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 1,000 שקלים חדשים.
- (ד) יושב ראש הרשות, או מי שהוא הסמיכו לכך בכתב, יפרסם, בהודעה ברשומות, את הסכומים כפי שהשתנו לפי האמור בתקנה זו.
- (ה) בתקנה זו –

”הון עצמי רגולטורי” – כמשמעותו בתוספת השנייה;

”מדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

”המדד הבסיסי” – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם או לפני יום התחילה, לפי המאוחר.

85. (א) הסכום שעל חברה להקצות בשל חשיפה לסיכון שוק יהיה 10% מן הסכום המורכב מכל אלה:

הקצאה בשל סיכון שוק

- (1) מאה אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק המנייתיים;
- (2) שבעים וחמישה אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק תלויי הריבית;
- (3) שבעים אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק המטבעיים;
- (4) מאה ושישים אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק תלויי הסחורות;
- (5) מאתיים אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק הכלליים, שפסקאות (1) עד (4) אינן חלות עליהן;
- (6) עשרים אחוזים מסך כל הפרשי הריבית.

(ב) בתקנת משנה (א) –

- (1) יראו רכיב סיכון שוק, שנכס הבסיס שלו הוא יחס בין שני מטבעות או יחס בין שערי חליפין של אלה או יחס בין שני נכסי בסיס אחרים, כשני רכיבי סיכון שוק, ולגביהם נכס הבסיס של האחד הוא נכס הבסיס שהחברה מחזיקה בו בפוזיציה קנייה (long), ונכס הבסיס של האחר הוא נכס הבסיס שהחברה מחזיקה בו בפוזיציה מכר (short);
- (2) חלה על רכיב סיכון שוק יותר מפסקה אחת מהפסקאות המנויות בתקנת משנה (א) – ייכלל הערך המחושב של רכיב סיכון השוק בחישוב כל אחת מהן;
- (3) בחישוב סך כל הערך המחושב של כל רכיבי הסיכון בכל אחת מן הפסקאות המנויות בתקנת משנה (א), רשאית החברה לקזז פוזיציות הפוכות ברכיבי סיכון שיש להם אותו נכס בסיס, ובלבד שהן נובעות ממכשירים פיננסיים שתנאיהם זהים; ואולם חברה אינה רשאית לקזז פוזיציות הנובעות ממכשיר פיננסי, שהצד האחר בו הוא צד קשור, מפוזיציות הפוכות הנובעות ממכשיר פיננסי שהצד האחר בו הוא אינו אותו צד קשור;

(4) הרשות רשאית להתיר לחברה לקזז פוזיציות הפוכות ברכיבי סיכון גם אם הן לא נובעות ממכשירים פיננסיים שתנאיהם זהים אם ראתה כי רמת התאימות ביניהן, בהתחשב בתנאיו של מכשיר פיננסי, מצדיקה זאת;

(5) סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון השוק המטבעיים יהיה הגבוה מבין אלה:

(א) סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון השוק המטבעיים שבהם מחזיקה החברה בפוזיציות קנייה (long);

(ב) סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון השוק המטבעיים שבהם מחזיקה החברה בפוזיציות מכר (short).

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), ההקצאה בשל סיכון שוק של התחייבות לפי אופציה בסכום קבוע תהיה 100% מן הסכום הקבוע.

(ד) אם רכיב סיכון השוק הוא זכות לפי אופציה – רשאית חברה להחליף את סך כל ההקצאות המחושבות לגביה לפי תקנת משנה (א) בשווי השוק של האופציה.

(ה) אם רכיב סיכון השוק הוא התחייבות לפי אופציה שמחוץ לכסף – רשאית החברה להפחית מסך כל ההקצאות המחושבות לגביה לפי תקנת משנה (א) את ההפרש במונחי נכס הבסיס שבין מחיר המימוש לבין מחיר נכס הבסיס במועד החישוב, ובלבד שסך כל הסכום המתקבל לא יפחת מ-0.

(ו) בתקנה זו –

”התחייבות לפי אופציה” – התחייבות המוקנית באופציה למכור או לקנות את נכס הבסיס במחיר המימוש או לקבל את ההפרש בין מחיר המימוש לבין שווי נכס הבסיס, והכול במועדים הנקובים באופציה;

”התחייבות לפי אופציה בסכום קבוע” – התחייבות המעוגנת באופציה לשלם סכום נקוב קבוע מראש (להלן – הסכום הקבוע) על פי תנאי האופציה;

”זכות לפי אופציה” – הזכות המוקנית באופציה לקנות או למכור את נכס הבסיס במחיר המימוש, לקבל את ההפרש בין מחיר המימוש לבין שווי נכס הבסיס, או לקבל סכום נקוב קבוע מראש כתלות בשווי נכס הבסיס, והכול במועדים הנקובים באופציה;

”מחיר מימוש” – המחיר שבו תמומש התחייבות הגלומה באופציה;

”סך כל הפרשי ריבית” – ההפרש בין ההוצאות מריבית לבין ההכנסות מריבית במהלך השנה שקדמה למועד הגשת הדוח השנתי; היו ההכנסות מריבית גבוהות מן ההוצאות מריבית – יקבל סך כל הפרשי הריבית ערך – 0; לעניין זה, ”הכנסות מריבית” ו”הוצאות מריבית” – כמשמעותן בכללי החשבונאות המקובלים; ”ערך מחושב של רכיב סיכון” – שווי השוק במונחי נכס בסיס של רכיב הסיכון.

(א) הסכום שעל חברה להקצות בשל חשיפה לסיכון אשראי יהיה 8% מן הסכום המורכב מכל אלה: 86

הקצאה בשל סיכון אשראי

(1) חמישה עשר אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי, החשופים לסיכון אשראי של צד נגדי, שהוא תאגיד, השייך לקבוצת הסיכון הראשונה;

(2) עשרים וחמישה אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי, החשופים לסיכון אשראי של צד נגדי, שהוא תאגיד, השייך לקבוצת הסיכון השנייה;

(3) שבעים וחמישה אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי, החשופים לסיכון אשראי של צד נגדי, שהוא תאגיד, השייך לקבוצת הסיכון השלישית;

(4) מאה אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי, החשופים לצדדים נגדיים, שפסקאות (1) עד (3) אינן חלות עליהם;

(5) מאה אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי שפסקאות (1) עד (4) חלות עליהם, ובלבד שקיים מקור סיכון אשראי יחיד, ששיעור סך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי, שהוא הצד הנגדי להם, עולה על עשרים וחמישה אחוזים מסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי של החברה.

(ב) בחישוב סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון אשראי – אם הערך המחושב של רכיב סיכון האשראי קטן מ־0.5, יקבל הערך המחושב של רכיב סיכון האשראי ערך – 0.5; (ג) לצורך חישוב רכיבי סיכון אשראי הנובעים מעסקאות הנכללות בהסכם קיזוז תקף, שבהם קיימת חשיפה כנגד אותו צד נגדי –

(1) בחישוב ערכי השחלוף כאמור בפרט (1) להגדרה "ערך חשיפה של רכיב סיכון אשראי" – רשאית החברה לקזז ערכי שחלוף של רכיבי סיכון קטנים מ־0.5 מערכי שחלוף של רכיבי סיכון גדולים מ־0.5, ובלבד שסך כל ערך השחלוף של רכיבי סיכון, שהתקבל בשל הקיזוז האמור, לא יהיה קטן מ־0.5;

(2) בחישוב מכפלת מקדם הסיכון הפיננסי בשווי רכיב סיכון האשראי במונחי נכס הבסיס כאמור בפרט (2) להגדרה "ערך חשיפה של רכיב סיכון אשראי", רשאית החברה לקזז שווי רכיבי סיכון במונחי נכס בסיס של פוזיציות הפוכות במכשירים פיננסיים זהים בלבד;

(3) בחישוב סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון האשראי רשאית החברה להפחית בטוחה, שהתקבלה מן הצד האחר, מכלל ערכי החשיפה של רכיבי סיכון האשראי, ובלבד שלפי הסכם הקיזוז התקף החברה רשאית להשתמש בבטוחה לכיסוי התחייבויותיו כלפיה בשל כלל רכיבי סיכון האשראי שמהם הופחתה, ושסך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון האשראי, שהתקבל לאחר ההפחתה האמורה, לא יהיה קטן מ־0.5;

(4) הרשות רשאית להתיר לחברה לקזז פוזיציות הפוכות ברכיבי סיכון שפסקאות (1) עד (3) אינן חלות עליהן, אם ראתה כי רמת התאימות ביניהן, בהתחשב בתנאיו של מכשיר פיננסי, מצדיקה זאת.

(ד) הופחת פיקדון כספי במטבע הפעילות מחישוב ההון העצמי הרגולטורי, בשל היותו נכס שאינו חופשי, רשאית החברה שלא לחשב בשלו הקצאה בשל סיכון אשראי לפי תקנה זו; תקנת משנה זו לא תחול על בטוחה שהפקידה חברה בידי ספק נזילות כמשמעותה בתוספת השנייה.

“הסכם קיזוז תקף” – הסכם בין החברה לבין הצד הנגדי, שהתקיימו בו כל אלה:

(1) ההסכם קובע כי במקרה שבו היה הצד הנגדי חדל פירעון, פושט רגל, או ננקטו כנגדו הליכי פירוק או הקפאת הליכים, תהיה לחברה זכות לקבל או חובה לשלם רק את הסכום נטו לאחר קיזוז הפוזיציות ההפוכות של כל העסקאות הנכללות בהסכם בערך השוק הנוכחי שלהן (mark to market);

(2) החברה הגישה לרשות חוות דעת משפטית המאשרת כי לפי דינים שעשויים לחול על העסקאות במקרים המתוארים בפסקה (1) חבות החברה תוגבל לסכום נטו לאחר קיזוז הפוזיציות ההפוכות כמתואר בפסקה (1); חוות הדעת תעודכן אם יהיה שינוי בדין הנוגע לעניין;
“מטבע פעילות” – כמשמעותו בכללי החשבונאות המקובלים;

“מקדם הסיכון הפיננסי” – שיעור הסיכון הגלום ברכיב סיכון אשראי כמפורט בטבלה שלהלן, לגבי נכסי הבסיס ויתרת הזמן שנותר לפירעון או למימוש, המפורטים בטבלה שלהלן; חלה על רכיב סיכון אשראי יותר מחלופה אחת כפי שמופיעה בטבלה שלהלן, יהיה מקדם הסיכון הפיננסי שלו סך כל מקדמי הסיכון הפיננסי האמורים בכל אחת מהחלופות החלות עליו:

יתרת הזמן שנותר לפירעון או למימוש	רכיב סיכון תלויי ריבית	רכיב סיכון מטבעיים (כולל זהב)	רכיב סיכון מנייתיים	רכיב סיכון תלויי סחורה (לא כולל זהב)	רכיב סיכון אחרים
שנה ופחות	0%	1%	6%	7%	10%
בין שנה לחמש שנים	0.5%	5%	8%	7%	12%
מעל חמש שנים	1.5%	7.5%	10%	8%	15%

“ערך השחלוף של רכיב סיכון אשראי” – ערכו השוטף של רכיב סיכון האשראי בשוק, ואם לא קיים ערך שוק – עלות החלפתו של רכיב סיכון האשראי ברכיב סיכון אשראי אחר שישקף תזרים זהה באותם התנאים;
“ערך חשיפה של רכיב סיכון אשראי” – סכום אלה:

(1) ערך השחלוף של רכיב סיכון האשראי; היה ערך השחלוף של רכיב סיכון האשראי קטן מ־0 – יקבל ערך השחלוף של רכיב סיכון האשראי ערך – 0;

(2) מכפלת מקדם הסיכון הפיננסי בשווי רכיב סיכון האשראי במונחי נכס הבסיס;

“ערך מחושב של רכיב סיכון אשראי” – ערך החשיפה של רכיב סיכון האשראי בניכוי בטוחה שהתקבלה מן הצד האחר שמולו קיימת החשיפה בשל אותו רכיב סיכון אשראי.

87. הסכום שעל חברה להקצות בשל חשיפה לסיכון תפעולי יהיה 15% מסכום הרווח התפעולי בארבעת הרבעונים שקדמו למועד הדיווח הרבעוני האחרון, לא כולל הוצאות תפעוליות.

הקצאה בשל סיכון תפעולי

88. (א) חברה תבטח את עצמה בביטוח בהיקף כיסוי ובתחומי כיסוי ברמה מספקת ביטוח בהתחשב בפעילותה.
- (ב) אחת לשנה לפחות תאשר החברה את תחומי הכיסוי ואת היקף הביטוח לאחר דיון בדירקטוריון וקבלת חוות דעת בכתב מיועץ בתחום הביטוח בדבר היקף הכיסוי ותחומי הכיסוי הביטוחי.
- (ג) אחת לשנה לפחות כל אחד מהמפורטים להלן יאשר את תחומי הכיסוי ואת היקף הביטוח:
- (1) הדירקטוריון;
- (2) המנהל הכללי.
- (ד) ביטוח לפי תקנה זו ייעשה אצל מי שהוא בעל רישיון לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹⁰, או בעל פטור לפי סעיף 86(א) לחוק האמור.

פרק י"ג: אגרות

89. בפרק זה –
- "דרגה" – אחת מארבע דרגות של חברה בעלת רישיון לניהול זירה, כמפורט בתוספת החמישית;
- "הכנסות" – כהגדרתן בכללי החשבונאות המקובלים;
- "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
90. (א) חברה תשלם ב-1 באוגוסט של כל שנה אגרה שנתית לפי תקנות אלה בעד כל שנת כספים.
- (ב) חברה תשלם אגרה שנתית בסכום הקבוע בתוספת החמישית לפי הדרגה שבה היא מסווגת.
- (ג) בעד שנת כספים שבה חל מועד קבלת הרישיון או מועד ביטול הרישיון שלה, תשלם חברה חלק יחסי של האגרה השנתית החלה עליה, השווה לסכום האגרה השנתית כשהוא מחולק ב-365 ימים ומוכפל באחד מאלה, לפי העניין: במספר הימים שממועד קבלת הרישיון עד תום אותה שנת כספים, במספר הימים שמתחילת אותה שנת כספים עד מועד ביטול הרישיון או במספר הימים שממועד קבלת הרישיון עד מועד ביטול הרישיון.
- (ד) חל מועד קבלת הרישיון של חברה אחרי 30 ביוני, תשלם את האגרה לאותה שנה ב-31 בינואר בשנת הכספים העוקבת; חל מועד ביטול הרישיון של חברה, תשלם את האגרה לאותה שנת כספים בתוך שלושים ימים ממועד ביטול הרישיון.
- (ה) לא שולמה אגרה שנתית במועד, ייוספו עליה הפרשי הצמדה לפי שיעור עליית המדד האחרון שפורסם לפני מועד התשלום עד המדד האחרון שפורסם לפני המועד שבו שולמה האגרה בפועל, וכן קנס בשיעור של 1% מסכום האגרה השנתית לכל חודש של איחור או חלק ממנו.
- (ו) על אף האמור בתקנת משנה (ה), פחת משך האיחור בתשלום מחודש ימים, ייוסף על סכום האגרה השנתית שטרם שולם קנס השווה לסכום של 1% מסכום האגרה, כשהוא מחולק ב-30 ימים ומוכפל במספר ימי האיחור בתשלום.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשע"א, עמ' 1120.

(ז) שולמה אגרה שנתית בסכום העולה על סכום האגרה השנתית לאותה שנה, תחזיר הרשות את סכום האגרה ששולם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה לפי שיעור עליית המדד מן המדד האחרון שפורסם לפני מועד התשלום עד המדד האחרון שפורסם לפני מועד ההחזר ובתוספת ריבית כמשמעותה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹¹, ממועד התשלום עד מועד ההחזר, בתוך שלושים ימים מהמועד שבו התברר כי התשלום היה ביתר.

91. קביעת דרגה (א) דרגתה השנתית של חברה תיקבע בכל שנה לפי ההכנסות בדוחותיה הכספיים לשנה הקודמת, ואילו דרגתה השנתית של חברה החייבת בהגשת דוחות כספיים מאוחרים תיקבע לפי ההכנסות שלה בדוחותיה הכספיים המאוחרים לשנה הקודמת; לעניין תקנה זו, "דוחות כספיים מאוחרים" – כמשמעותם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010¹².

(ב) חברה שאין לה דוחות כספיים לשנה הקודמת למועד קבלת הרישיון, תיקבע דרגתה לשנה שבה חל מועד קבלת הרישיון לפי ההכנסות שלה בדוחות הכספיים שנכללו בבקשה לרישיון.

(ג) חל מועד ביטול הרישיון של חברה במועד מוקדם למועד הגשת הדוחות הכספיים לשנה הקודמת למועד ביטול הרישיון, תיקבע דרגתה לפי ההכנסות שלה בדוחות הכספיים האחרונים שהגישה.

92. אגרת בקשת רישיון (א) חברה המבקשת רישיון תשלם לרשות אגרה בסכום של 50,000 שקלים חדשים. (ב) חברה מוגבלת המבקשת רישיון תשלם לרשות אגרה בסכום של 25,000 שקלים חדשים.

93. אגרת שינוי תנאי רישיון בקשה לשינוי רישיון שבמסגרתה תהפוך חברה מחברה מוגבלת לחברה שאינה מוגבלת תחויב בתשלום אגרה בסכום של 25,000 שקלים חדשים.

94. הצמדה (א) ההכנסות וסכומי האגרות, המפורטים בפרק זה ובתוספת החמישית יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה (להלן – יום העדכון), לפי שיעור השינוי שחל במדד האחרון שפורסם לפני העדכון לעומת המדד הבסיסי; לעניין זה, "המדד הבסיסי" – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם או לפני יום התחילה כמשמעותו בתקנה 96, לפי המאוחר.

(ב) ההכנסות וסכומי האגרות הקבועים בפרק זה ובתוספת החמישית, ששונו כאמור, יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של חמישה שקלים חדשים.

(ג) יושב ראש הרשות, או מי שהוא הסמיכו לכך יפרסם, בהודעה ברשומות, את הסכומים כפי שהשתנו לפי האמור בתקנה זו.

95. תחולת פקודת המסים (גבייה) על גביית אגרות, הפרשי הצמדה וקנס לפי תקנות אלה תחול פקודת המסים (גבייה) כאילו היו מס כמשמעותו בפקודה האמורה.

פרק י"ד: הוראות שונות

96. תחילתן של תקנות אלה שישה חודשים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה).

97. (א) חברה שהגישה בקשה לקבלת רישיון לניהול זירה עד יום התחילה (להלן בתקנה זו – המבקשת) רשאית להמשיך ולהפעיל את זירת הסוחר כל עוד לא ניתנה החלטת הרשות בבקשה.

¹¹ ס"ח התשכ"א עמ' 192; התשס"א, עמ' 206.

¹² ק"ת התש"ע, עמ' 662; התש"ע, עמ' 756.

(ב) האמור בתקנת משנה (א) יחול לבקשת מבקשת גם על חברה אחרת המפעילה זירה ביום התחילה, שעתידה להעביר למבקשת, בתוך זמן סביר, את פעילותה בישראל (להלן בתקנה זו – החברה המעבירה), כל עוד לא ניתנה החלטת הרשות בבקשת המבקשת. (ג) הבקשה לקבלת רישיון לניהול זירה תכלול פרטים הן בנוגע למבקשת והן בנוגע לחברה המעבירה.

(ד) חברה אשר בקשתה לקבלת רישיון נדחתה, תסיים את פעילותה בתוך חודש מיום קבלת הודעה בדבר דחיית בקשה לקבל רישיון כאמור, למעט משיכת יתרה על ידי לקוח, סגירת חשבון לקוח וסגירת פוזיציות.

(ה) למן תום שישה חודשים מיום קבלת הרישיון, לא תבצע חברה כל פעולה ללקוח שהיה לקוח החברה טרם יום התחילה, אלא אם כן קיימה את הוראות תקנות 27 ו-37, למעט משיכת יתרה על ידי לקוח, סגירת חשבון לקוח וסגירת פוזיציות.

98. (א) בלי לגרוע מהאמור בתקנה 84 – הוראת שעה

(1) עד תום 12 חודשים מיום התחילה הפער בין ההון העצמי הרגולטורי של חברה לבין האמור בתקנה 84(ב)1 לא יעלה על 50% מן הפער שהיה בין ההון העצמי הרגולטורי שלה לבין האמור בתקנה 84(ב)1 ביום הגשת הבקשה לרישיון להפעלת זירה, ובלבד שההון העצמי הרגולטורי של החברה לא יפחת מן הסכום האמור בתקנה 84(ב)2;

(2) עד תום 18 חודשים מיום התחילה הפער בין ההון העצמי הרגולטורי של חברה לבין האמור בתקנה 84(ב)1 לא יעלה על 25% מן הפער שהיה בין ההון העצמי הרגולטורי שלה לבין האמור בתקנה 84(ב)1 ביום הגשת הבקשה לרישיון להפעלת זירה, ובלבד שההון העצמי הרגולטורי של החברה לא יפחת מן הסכום האמור בתקנה 84(ב)2;

(3) עד תום 24 חודשים מיום התחילה לא יהיה פער בין ההון העצמי הרגולטורי של חברה לבין האמור בתקנה 84(ב)1.

(ב) פרק י"ג יעמוד בתוקפו שלוש שנים מיום התחילה.

תוספת ראשונה

(תקנה 27)

הסכם המסגרת

הסכם המסגרת יכלול את הפרקים והפרטים המנויים להלן:

1. פרק א' – אזהרות

(1) פרק א' יסומן בהדגשה בנוסח שלהלן:

(א) אין במתן רישיון שנותנת רשות ניירות ערך לניהול זירת סוחר אישור לטיב המסחר בזירה או במכשירים הפיננסיים הנסחרים בזירה, או אישור כי מדובר באפיק השקעה בטוח או מומלץ;

(ב) הפעילות בזירת הסוחר אינה מתבצעת בבורסה ועל כן הלקוח כפוף לסיכונים, לרבות במקרה של חדלות פירעון של הזירה או של חברה אחרת שהיא צד נגדי לעסקאות עם הלקוח (יצוין שם החברה, אם קיימת);

- (ג) בפעילות במסחר יש לחברה, בין השאר, אינטרסים מנוגדים לאינטרסים של הלקוח; היא המוכרת כשאתה הקונה והיא הקונה כשאתה המוכר, לכן ייתכנו מצבים שבהם החברה תרויח כשלקוח מפסיד;
- (ד) קיים איסור לחברה להמליץ ללקוח על פעילות במכשיר פיננסי שבו היא סוחרת;
- (ה) פעילות ממונפת כרוכה בסיכון ממשי של אבדן מלוא כספי ההשקעה בתוך זמן קצר;
- (ו) המסחר בזירה כרוך בתשלום עמלות;

- (ז) במסגרת מסמך זה לא ניתן להבהיר את כל הסיכונים ואת כל שאר המשתנים הדרושים לצורך הערכתך את מידת כדאיות המסחר במכשירים הפיננסיים באמצעות הזירה; למידע נוסף בדבר הסיכונים הכרוכים במכשירים הפיננסיים הנסחרים בזירה ראה פרק ג';
- (ח) שוכנעו יושב ראש הרשות או עובד שהוא הסמיכו לכך בכתב, כי החברה אינה מאפשרת פעילות ממונפת או כי אינה פועלת כצד נגדי לעסקאות הלקוח או אינה קובעת את המחירים שהיא מציגה, רשאי הוא לאפשר לחברה לא לכלול את האזהרות המפורטות בפרט (1) כולן או חלקן.

2. פרק ב' – כללי

- (1) שם החברה, כתובתה וכן השם המסחרי שתחתיו תספק החברה את שירותיה, אם הוא שונה משם החברה;
- (2) פירוט דרכי התקשורת בין הלקוח לחברה לרבות הדרכים למשלוח וקבלת הוראות הלקוח;
- (3) פירוט בדבר הדוחות שתעביר החברה ללקוח, לרבות דוחות לפי תקנות אלה, תוכנם והמועדים לקבלתם;
- (4) הפניה למקום פרסום תקנון החברה, ובכלל זה תיאור מפורט, מלא וברור של מדיניות טיפול בניגוד העניינים של החברה.

3. פרק ג' – המכשירים הפיננסיים

- יופיע תיאור של המכשירים הפיננסיים שהחברה מציעה ללקוח תוך תיאור הסיכונים הגלומים בהם ותיאור הפרטים האלה לגבי כל מכשיר פיננסי:
- (1) מידע בדבר הסיכון בהשקעה במכשיר הפיננסי, הסבר בנוגע למינוף והשפעתו של המינוף על הסיכון בהשקעה, וכן על הסיכון להפסד כל ההשקעה;
- (2) תיאור העלויות והחבובות הנוספות שעשויות להיגרם ללקוח כתוצאה מרכישת המכשיר הפיננסי, מעבר לעלות רכישתו;
- (3) מידע בדבר הביטחונות הנדרשים לביצוע עסקה במכשיר הפיננסי;
- (4) מידע כאמור בפסקאות (א) עד (ג), הנוגע לכמה מכשירים פיננסיים בעלי מאפיינים דומים או כמה נכסי בסיס בעלי מאפיינים דומים, יכול שיינתן במרוכז לגבי מכשירים פיננסיים או נכסי בסיס כאמור;
- (5) הוצע המכשיר הפיננסי לציבור באמצעות תשקיף, תובא הפניה למקום שבו ניתן לעיין בתשקיף;

6) כלל מכשיר פיננסי התחייבות של צד שלישי – יצינו פרטי זיהויו של הצד השלישי.

4. פרק ד' – שמירה על כספי לקוחות ועל נכסי לקוחות

(1) יצוין כי כספי הלקוח יופקדו בתאגיד בנקאי או במוסד כספי מחוץ לישראל כאמור בתקנה 21 תוך הבהרת הסיכונים הכרוכים בכך, לרבות במקרה של חדלות פירעון; יתוארו אילו מזכויות הלקוח לא יופקדו אצל התאגיד הבנקאי, או המוסד הכספי מחוץ לישראל לפי העניין, תוך הבהרת הסיכונים הכרוכים בכך לרבות משמעות עובדה זו במקרה של חדלות פירעון של החברה;

(2) יצינו פרטים מזהים של התאגיד הבנקאי או המוסד הכספי מחוץ לישראל, לפי העניין;

(3) הופקדו כספי או נכסי הלקוח בחשבון משותף – יצוין הדבר;

(4) הופקדו כספי לקוח במטבע זר – תתואר החשיפה למטבע הזר הנובעת מכך ללקוח;

(5) יהיו כספי הלקוח או נכסי הלקוח שיופקדו כפופים לחוקים של מדינה אחרת, יובהר כי זכויותיו של הלקוח בקשר לאלה עשויות להיקבע בהתאם לחוקי מדינה זו;

(6) יתוארו כל הפעולות שהחברה רשאית לבצע בכספי הלקוח ובנכסיו.

5. פרק ה' – מחיר ועלויות נלוות

(1) תיאור האופן שבו מחושב המחיר הכולל של המכשיר הפיננסי תוך פירוט העלויות הנלוות לרבות עמלות והוצאות ומסים המשולמים באמצעות החברה; אם לא ניתן לציין מחיר מדויק יתואר הבסיס לחישוב המחיר הכולל כאמור;

(2) אם חלק ממרכיבי המחיר הכולל המתואר בפסקה (א), או כולו, ישולם במטבע זר – יתוארו העלויות הכרוכות בו, לרבות שערי חליפין והמרה;

(3) פירוט בדבר מסים הכרוכים בעסקאות במכשירים הפיננסיים שלא משולמים בידי החברה או באמצעותה.

תוספת שנייה

(תקנה 84 – חישוב ההון העצמי הרגולטורי)

הון עצמי רגולטורי הוא סך כל הנכסים לאחר ניכוי, פחות סך כל ההתחייבויות לאחר שיערוך, בתוספת הסכום המתואם של בטוחות, בתוספת תקבולים בשל הגדלת הון שהתבצעה לאחר מועד הדוחות הכספיים האחרונים, אם התבצעה, בניכוי אלה:

(1) ההפחתה בשל התחייבויות חוץ-מאזוניות;

(2) חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, שבוצעה לאחר מועד הדוחות הכספיים האחרונים;

(3) התרחשו לאחר מועד הדוחות הכספיים האחרונים אירועים שהיו גורמים להקטנה מהותית של ההון העצמי הרגולטורי לו היו נערכים הדוחות באותה העת, לרבות הפסדים, הקטנת ערך של נכסים או עליית ערך של התחייבויות – מלוא ההקטנה; בתוספת זו –

“דוחות כספיים”, “הוצאות”, “התחייבויות”, “דוח על המצב הכספי” ו“נכסים” – כמשמעותם בכללי החשבונאות המקובלים;

”הפחתה בשל התחייבויות חוץ-מאזניות” – אומדן ההתחייבות, לפי מודלים מקובלים
במועד הדוחות הכספיים האחרונים;

”התחייבות חוץ-מאזנית” – הסכם או הסדר, שבשלהם עשויה להיווצר בעתיד לחברה
התחייבות, וסכומה, לפי כללי החשבונאות המקובלים, לא נרשם במועד הדוחות
הכספיים האחרונים כהתחייבות בדוח על המצב הכספי;

”התחייבות לאחר שיערוך” – התחייבות, כפי שנרשמה בדוחות הכספיים האחרונים,
בתוספת שיעור הסיכון הגלום בהתחייבות במכשיר פיננסי; לעניין זה, ”שיעור
הסיכון הגלום בהתחייבות במכשיר פיננסי” – השיעור מההתחייבות המפורט
לגביה בתוספת השביעית, ולגבי התחייבויות שאינן מפורטות בתוספת השביעית
– מאה אחוזים מההתחייבות;

”מועד הדוחות הכספיים האחרונים” – מועד הדוחות הכספיים שצורפו לדוח הרבעוני
כמשמעותו בתקנה 74 או לדוח התקופתי כמשמעותו בתקנה 75 או מועד אחר
שבו ערכה החברה דוחות כספיים מבוקרים, לפי המאוחר;

”נכס חופשי” – נכס חופשי משעבוד, עיקול, עיכבון או כל זכות אחרת של צד שלישי,
למעט נכסים המשויכים לחברה מאוחדת כהגדרתה בתקנות ניירות ערך (דוחות
כספיים שנתיים), התש”ע-2010¹⁵;

”נכס לאחר ניכוי” – נכס, כפי שנרשם בדוחות הכספיים האחרונים, בניכוי סכום הסיכון
הגלום שבו;
”סכום הסיכון הגלום” –

- (1) לגבי נכס חופשי – השיעור מהנכס המפורט לגביו בתוספת השביעית;
- (2) לגבי נכס שאינו נכס חופשי או לגבי נכס שלא נקבע לגביו שיעור בתוספת
השביעית – מאה אחוזים מהנכס;
- ”סכום מתואם של בטוחות” – השיעורים המפורטים להלן מתוך סך כל הבטוחות
שהפקידה חברה בידי ספקי נזילות שהופחתו בשל היותם נכסים שאינם חופשיים:
  - (1) בבטוחות שהפקידה החברה בידי ספק נזילות שהוא תאגיד השייך לקבוצת
הסיכון הראשונה – מאה אחוזים;
  - (2) בבטוחות שהפקידה החברה בידי ספק נזילות שהוא תאגיד השייך לקבוצת
הסיכון השנייה – תשעים וחמישה אחוזים;
  - (3) בבטוחות שהפקידה החברה בידי ספק נזילות שהוא תאגיד מדורג השייך
לקבוצת הסיכון השלישית – חמישים אחוזים;
  - (4) בבטוחות שהפקידה החברה בידי ספק נזילות שהוא תאגיד שאינו מדורג
השייך לקבוצת הסיכון השלישית – עשרים אחוזים;
  - (5) בבטוחות שהפקידה החברה בידי ספק נזילות שאינו שייך לקבוצת הסיכון
הראשונה, השנייה או השלישית – חמישה אחוזים.

¹⁵ ק”ת התש”ע, עמ’ 662 ועמ’ 756.

תוספת שלישית

(תקנה 86 – הקצאה בשל חשיפה לסיכון אשראי)

1. קבוצת הסיכון הראשונה –
בנק בישראל, בנק מחוץ לישראל, מתווך פיננסי, מדינה, או הבנק המרכזי שלה העומדים בתנאים האלה, לפי העניין:
  - (1) אם הוא בנק מחוץ לישראל – הוא בעל רישיון במדינה שבה הוא פועל ונתון לפיקוח של גוף שהוסמך לפי דין לפקח על פעילות בנקאית במדינה החברה בארגון OECD, ואילו ניהל את העסקים בישראל היה חייב ברישיון בנק לפי חוק הבנקאות;
  - (2) אם הוא מתווך פיננסי – הוא בעל רישיון במדינה שבה הוא פועל, נתון לפיקוח של גוף שהוסמך לפי דין לפקח על פעילותו במדינה החברה בארגון OECD, לרבות פיקוח לעניין דרישות הון עצמי מבוססות סיכון בני-השוואה לאלה הקבועים בתקנות אלה, ובלבד שמדובר ברכיב סיכון אשראי שמועד פירעונו אינו עולה על שלושה חודשים;
  - (3) אם הוא בנק בישראל, בנק מחוץ לישראל או מתווך פיננסי – ניירות הערך שלו או של תאגיד השולט בו רשומים למסחר בבורסה בישראל או בבורסה מחוץ לישראל;
  - (4) אחת לפחות מהחברות המדרגות הישראליות או שתיים לפחות מהחברות המדרגות הבינלאומיות דרגו אותו בדרגה הקבועה בפרט (1) בטבלת הדירוג שבתוספת זו (בתוספת זו – הטבלה).
2. קבוצת הסיכון השנייה –
בנק בישראל, בנק מחוץ לישראל, מתווך פיננסי, מדינה, או הבנק המרכזי שלה, העומדים בתנאים שנקבעו בפסקאות (1) עד (3) לפרט 1, ואחת לפחות מהחברות המדרגות הישראליות או שתיים לפחות מהחברות המדרגות הבינלאומיות דירגו אותו בדרגה הקבועה בפרט (2) בטבלה.
3. קבוצת הסיכון השלישית –
בנק בישראל, בנק מחוץ לישראל, מתווך פיננסי, מדינה או הבנק המרכזי שלה, העומד בתנאים שנקבעו בפסקאות (1) ו-(2) לפרט 1, ושאינו מדורג או שאחת לפחות מהחברות המדרגות הישראליות או שתיים לפחות מהחברות המדרגות הבינלאומיות דירגו אותו בדרגה הקבועה בפרט (3) בטבלה או הנמוכה ממנה;

טבלה

S&P	FITCH	Moody's	מידרוג	מעלות	חברה מדרגת
A+	A+	A1	Aa3	AA-	(1) דירוג לצורך קבוצת הסיכון הראשונה
A-	A-	A3	A1	A+	(2) דירוג לצורך קבוצת הסיכון השנייה
BBB-	BBB-	Baa3	Baa1	BBB+	(3) דירוג לצורך קבוצת הסיכון השלישית

תוספת רביעית

(תקנה 73 – דוח חישוב הקצאות בשל סיכונים והון עצמי רגולטורי)

דוח חישוב הקצאות בשל סיכונים והון עצמי רגולטורי יכול לול את הפרקים והפרטים המנויים להלן:

(1) הקצאה בשל סיכון שוק –

(א) סך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק המנייתיים, וכן סך כל הערך המחושב לגבי כל קבוצת רכיבי סיכון שוק מנייתיים זהים; הנתונים יוצגו לפני ואחרי קיזוז של פוזיציות הפוכות;

(ב) סך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק תלויי הריבית, וכן סך כל הערך המחושב לגבי כל קבוצת רכיבי סיכון שוק תלויי ריבית זהים; הנתונים יוצגו לפני ואחרי קיזוז של פוזיציות הפוכות;

(ג) סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון השוק המטבעיים שבהם מחזיקה החברה בפוזיציות קנייה (long) וסך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון השוק המטבעיים שבהם מחזיקה החברה בפוזיציות מכר (short), וכן סך כל הערך המחושב של הרכיבים האמורים לגבי כל קבוצת רכיבי סיכון שוק מטבעיים זהים; הנתונים יוצגו לפני ואחרי קיזוז של פוזיציות הפוכות;

(ד) סך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק תלויי הסחורות, וכן סך הערך המחושב לגבי כל קבוצת רכיבי סיכון שוק תלויי סחורות זהים; הנתונים יוצגו לפני ואחרי קיזוז של פוזיציות הפוכות;

(ה) סך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון השוק הכלליים הנכללים בחישוב לפי תקנה 85(א)5 (בפרט זה – רכיבי סיכון שוק כלליים), וכן סך כל הערך המחושב לגבי כל קבוצת רכיבי סיכון שוק כלליים זהים; הנתונים יוצגו לפני ואחרי קיזוז של פוזיציות הפוכות;

(ו) סך כל הפרשי ריבית;

(ז) בכל מקום שבו בוצע קיזוז של רכיב סיכון שוק בתקנות משנה (א) עד (ה) יובאו הנתונים תוך הבחנה בין קיזוז שנערך לפי תקנה 85(ב)3 לבין קיזוז שנערך לפי תקנה 85(ב)4;

(ח) יתוארו הפחתות בשל התחייבות לפי אופציות שמחוץ לכסף אם החברה ביצעה הפחתה כאמור, לגבי כל אופציה יפורט נכס הבסיס, ההפרש בין מחיר המימוש לבין מחיר נכס הבסיס במונחי נכס הבסיס וסך כל ההפחתה שחושבה בשלה;

(ט) באופציות בסכום קבוע יובא במקום האמור בפרטים (א) עד (ה) תיאור נכס הבסיס והסכום הקבוע על פי תנאי האופציה;

(י) חברה שהחליפה הקצאות בשל זכות לפי אופציה בשווי השוק של האופציה בהתאם לתקנה 85(ד) תביא לגבי זכות לפי אופציה האמורה במקום האמור בתקנת משנה (א) את שווי השוק של האופציה;

(יא) סך כל ההקצאה בשל סיכון שוק לפי תקנה 85 שתובא באופן מצרפי ובנפרד לכל קבוצת רכיבי סיכון המפורטת בתקנות משנה (א) עד (ו) ו-(ט) עד (י);

(יב) בכל מקום שבו יובאו נתונים שלא במטבע הדיווח, יובאו לצדם שערי החליפין שהשתמשה בהם החברה לצורך חישוב ההקצאות;

בפרט זה –

”סך הפרשי ריבית” ו”הערך המחושב של רכיב סיכון” – כהגדרתם בתקנה 85(ו);
”קיוזו” – כמשמעותו בתקנה 85(ב)(3) ו-(4).

(2) הקצאה בשל סיכון אשראי –

(א) יובאו הפרטים האלה לגבי כל מקור סיכון אשראי מהותי:

(1) שם מקור סיכון האשראי, ובלבד שאינו לקוח;

(2) דירוג מקור סיכון האשראי, אם קיים, והחברה המדרגת;

(3) קבוצת הסיכון שאליה שייך מקור סיכון האשראי, לפי התוספת השלישית;

(4) יצוין אם קיים הסכם קיוזו תקף;

(5) סך כל ערך השחלוף של רכיבי סיכון האשראי לפני ואחרי קיוזו;

(6) סך כל מכפלת מקדם הסיכון הפיננסי בשווי רכיב סיכון האשראי במונחי נכס הבסיס לפני ואחרי קיוזו;

(7) סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון האשראי;

(8) בכל מקום שבו בוצע קיוזו במכפלת מקדם הסיכון הפיננסי בשווי רכיב סיכון האשראי במונחי נכס הבסיס – יתוארו רכיבי סיכון האשראי שקוזו;

(ב) יובאו הפרטים האלה לגבי כל קבוצת סיכון:

(1) סך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי;

(2) שיעור סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון האשראי החשופים לקבוצת הסיכון מתוך סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון האשראי של החברה;

- (3) סך כל ההקצאה בשל סיכון האשראי;
- (ג) תובא מכפלת מקדם הריכוזיות בסך כל הערך המחושב של כל רכיבי סיכון האשראי, וההקצאה הנדרשת בשל הריכוזיות;
- (ד) יצוין סך כל הערך המחושב של רכיבי סיכון האשראי של החברה;
- (ה) יצוין סך כל ההקצאה בשל סיכון אשראי לפי תקנה 86;
- (ו) בפרט זה –
- ”ערך החשיפה של רכיב סיכון אשראי”, ”ערך השחלוף של רכיב סיכון אשראי”, ”ערך מחושב של רכיב סיכון אשראי” – כהגדרתם בתקנה 86(ה);
- ”קיוזו” – כמשמעותו בתקנה 86(ג);
- (3) הקצאה בשל סיכון תפעולי –
- יובאו הפרטים האלה:
- (א) הרווח התפעולי בארבעת הרבעונים שקדמו למועד הדיווח הרבעוני האחרון, לא כולל הוצאות תפעוליות, כמשמעותו בתקנה 87;
- (ב) סך ההקצאה בשל סיכון תפעולי לפי תקנה 87;
- (4) סך כל ההקצאה הנדרשת בשל סיכון שוק, סיכון אשראי וסיכון תפעולי.
- (5) ההון העצמי הרגולטורי –
- יובאו הפרטים האלה, כמשמעותם בתוספת השנייה:
- (א) פירוט הנכסים של החברה ולצדם פירוט ערכם לאחר ניכוי;
- (ב) פירוט ההתחייבויות של החברה ולצדן פירוט ערכן לאחר שערך;
- (ג) פירוט ההתחייבויות החוץ־מאזוניות במועד הדוחות הכספיים האחרונים ולצדן פירוט ההפחתה בשלהן;
- (ד) תקבולים בשל הגדלת הון שהתבצעה לאחר מועד הדוחות הכספיים האחרונים;
- (ה) חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, שבוצעה לאחר מועד הדוחות הכספיים האחרונים;
- (ו) פירוט הקטנה מהותית של ההון העצמי הרגולטורי בשל אירועים שהתרחשו לאחר מועד הדוחות הכספיים האחרונים;
- (ז) פירוט סכומי הבטוחות שהפקידה החברה בידי כל אחד מספקי הנזילות ולצדם שיעור הסיכון הגלום בהם כמשמעותם בתוספת השנייה;
- (ח) סך כל ההון העצמי הרגולטורי.

תוספת חמישית

(תקנות 89 ו-90 – אגרה שנתית)

סכום האגרה השנתית (בשקלים חדשים)	דרגה	הכנסות (בשקלים חדשים)
50,000	א'	עד 2,000,000
90,000	ב'	בין 2,000,001 לבין 10,000,000
270,000	ג'	בין 10,000,001 לבין 25,000,000
360,000	ד'	מעל 25,000,001

תוספת שישית

(תקנה 4)

- (1) Austrian ATX Prime Index (אוסטריה);
- (2) S&P/ASX 200 (אוסטרליה);
- (3) FTSE MIB Index (איטליה);
- (4) S&P 500 INDEX (ארצות הברית של אמריקה);
- (5) NASDAQ-100 (ארצות הברית של אמריקה);
- (6) Dow Jones Industrial Average (ארצות הברית של אמריקה);
- (7) EURONEXT BEL-20 (בלגיה);
- (8) FTSE 100 Index (בריטניה);
- (9) DAX (גרמניה);
- (10) OMX Copenhagen 20 Index (דנמרק);
- (11) AEX-Index (הולנד);
- (12) Nikkei 225 (יפן);
- (13) IBEX 35 Index (ספרד);
- (14) CAC 40 Index (צרפת);
- (15) S&P/TSX Composite Index (קנדה);
- (16) OMX Stockholm 30 Index (שבדיה);
- (17) Swiss Market Index (SMI) (שוויץ).

תוספת שביעית

שיעור הסיכון הגלום
במכשיר הפיננסי

המכשיר הפיננסי

(1) תעודות התחייבות שאינן איגרות חוב מובנות –

3%	בתוספת 1% מוכפל במספר השנים לפדיון של תעודת ההתחייבות; לעניין זה, מספר השנים לפדיון של תעודות ההתחייבות יעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב	(א)	תעודות התחייבות שמנפיקה מדינת ישראל או ממשלת ארצות הברית, או ממשלה של מדינה, שדירוג האשראי שלה לטווח ארוך כפי שדירגו S&P או Fitch הוא AAA, או שדירוג האשראי שלה לפי Moody's הוא Aaa, הנסחרות בישראל או מחוץ לישראל;
25%		(ב)	תעודות התחייבות קונצרניות, שאינן ניתנות להמרה, הנסחרות בישראל או מחוץ לישראל, שדירגה מעלות בדירוג AA – ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
40%		(ג)	תעודות התחייבות קונצרניות שאינן ניתנות להמרה הנסחרות בישראל או מחוץ לישראל, שדירגה מעלות בדירוג A+ עד – BBB ועד בכלל, או שדירגה מידרוג בדירוג A1 עד Baa3 ועד בכלל;
75%		(ד)	תעודות התחייבות קונצרניות, שאינן ניתנות להמרה, שהונפקו על ידי חברות שמניותיהן נכללות במדד ת"א-100 או במדד ת"א יתר-מאגר, שדירגה מעלות בדירוג BB+ או בדירוג אחר הנמוך ממנו, או שדירגה מידרוג בדירוג Ba1 או בדירוג הנמוך ממנו, או שאינן מדורגות כלל;
25%		(ה)	תעודות התחייבות הנסחרות בישראל או מחוץ לישראל, הניתנות להמרה למניות הנכללות במדד ת"א-25;
40%		(ו)	תעודות התחייבות הנסחרות בישראל או מחוץ לישראל, הניתנות להמרה למניות הנכללות במדד ת"א-75;
75%		(ז)	תעודות התחייבות הנסחרות בישראל או מחוץ לישראל, הניתנות להמרה למניות ת"א יתר-מאגר;

30%	(ח) תעודות התחייבות הנסחרות מחוץ לישראל שאינן ניתנות להמרה, שדירוגו S&P או Fitch בדירוג AA- ומעלה, או שדירוגו Moody's בדירוג Aa3 ומעלה, או שדירוגו Best בדירוג aa- ומעלה;
45%	(ט) תעודות התחייבות הנסחרות מחוץ לישראל שאינן ניתנות להמרה, שדירוגו S&P או Fitch בדירוג BBB- עד A+ ועד Baa3 או שדירוגו Moody's בדירוג A1 ועד Baa3, או שדירוגו Best בדירוג bbb- עד a+ ועד בכלל;
(2) ניירות ערך מסחריים -	
10%	(א) ניירות ערך מסחריים שדירוג מעלות בדירוג A-2 ומעלה, או שדירוגו מידרוג בדירוג P-2 ומעלה;
20%	(ב) ניירות ערך מסחריים שדירוג מעלות בדירוג הנמוך מ-A-2, או שלא דורגו כלל, או שדירוגו מידרוג בדירוג הנמוך מ-P-2 או שלא דורגו כלל;
(3) מניות -	
25%	(א) מניות הנכללות במדד ת"א-25
40%	(ב) מניות הנכללות במדד ת"א-75
75%	(ג) מניות הנכללות במדד ת"א יתר-מאגר
30%	(ד) מניות אחרות הנסחרות בבורסה מוכרת מחוץ לישראל, הכלולות במדדים מוכרים בבורסות מחוץ לישראל, שמחירן, לכל הפחות, 1 דולר (ארצות הברית) או מחיר הנקוב במטבע אחר, שהוא שווה ערך ל-1 דולר (ארצות הברית) לכל הפחות, ולמעט מניות כאמור שהמסחר בהן הושעה;
45%	(ה) מניות הנסחרות מחוץ לישראל, הנכללות במדד S&P 500, שמחירן לכל הפחות, 1 דולר (ארצות הברית) או מחיר הנקוב במטבע אחר, שהוא שווה ערך ל-1 דולר (ארצות הברית) לכל הפחות, ולמעט מניות כאמור שהמסחר בהן הושעה;

80%	(ו)	מניות הנסחרות מחוץ לישראל הנכללות במדד Russell 1000, שמחירן, לכל הפחות, 1 דולר (ארצות הברית) או מחיר הנקוב במטבע אחר, שהוא שווה ערך ל-1 דולר (ארצות הברית) לכל הפחות, ולמעט מניות כאמור שהמסחר בהן הושעה;
	(4)	נכסים נגזרים הנסחרים בבורסה בישראל –
35%		CALL 1 (אופציות רכישה שמחיר המימוש שלהן 1 שקלים חרשים בלבד);
	(5)	תעודות סל –
30%	(א)	תעודות סל הניתנות להמרה במניות הנכללות במדד ת"א-25 או המקנות למחזיק בהן זכות לקבל תמורתן את המחיר של מדד ת"א-25, שדירגה מעלות בדירוג AA – ומעלה או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
40%	(ב)	תעודות סל הניתנות להמרה במניות הנכללות במדד ת"א-100 או המקנות למחזיק בהן זכות לקבל תמורתן את המחיר של מדד ת"א-100, שדירגה מעלות בדירוג AA – ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
45%	(ג)	תעודות סל הניתנות להמרה במניות הנכללות במדד ת"א-75 או המקנות למחזיק בהן זכות לקבל תמורתן את המחיר של מדד ת"א-75, שדירגה מעלות בדירוג AA – ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
80%	(ד)	תעודות סל הניתנות להמרה במניות הנכללות במדד ת"א יתר-מאגר, או המקנות למחזיק בהן זכות לקבל תמורתן את המחיר של מדד ת"א יתר-מאגר, שדירגה מעלות בדירוג AA – ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;

35%	<p>(ה) תעודות סל הניתנות להמרה במניות הנכללות במדדים מוכרים בבורסות מחוץ לישראל או המקנות למחזיק בהן זכות לקבל תמורתן את מחיר המדדים כאמור, שדירגו S&P או Fitch או מעלות בדירוג AA- ומעלה, או שדירגו Moody's או מידרוג בדירוג של Aa3 ומעלה, או שדירגה Best בדירוג של aa- ומעלה;</p>
50%	<p>(ו) תעודות סל על מניות הנסחרות מחוץ לישראל, הנכללות במדד S&P 500, שדירגו S&P או Fitch או מעלות, בדירוג של AA- ומעלה, או שדירגו Moody's או מידרוג בדירוג של Aa3 ומעלה, או שדירגה Best בדירוג של aa- ומעלה;</p>
85%	<p>(ז) תעודות סל על מניות הנסחרות מחוץ לישראל, הנכללות במדד Russell 1000, שדירגו S&P או Fitch או מעלות, בדירוג של AA- ומעלה, או שדירגו Moody's או מידרוג בדירוג של Aa3 ומעלה, או שדירגה Best בדירוג של aa- ומעלה;</p>
<p>8% בתוספת 1% מוכפל במספר השנים לפדיון, מעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב; לעניין זה, "מספר השנים לפדיון" – התקופה לפדיון של תעודת ההתחייבות הנכללת בסל תעודות ההתחייבות, אשר מגיעה לפדיון בטווח הרחוק ביותר מבין תעודות ההתחייבות הנכללות בסל תעודות ההתחייבות; לא הוגדרה התקופה לפדיון של תעודות ההתחייבות הנכללות בסל תעודות ההתחייבות, בתנאי תעודות הסל, יהיה שיעור הסיכון הגלום בתעודת הסל – 25%</p>	<p>(ח) תעודות סל הניתנות להמרה לתעודות התחייבות שמנפיקה מדינת ישראל או ממשלת ארצות הברית, או ממשלה של מדינה שדירוג האשראי שלה לטווח ארוך לפי S&P ולפי Fitch הוא AAA, או שדירוג האשראי שלה לפי Moody's הוא Aaa, ושתעודות הסל כאמור שדירגו S&P או Fitch או מעלות בדירוג של AA- ומעלה, או שדירגו Moody's או מידרוג בדירוג של Aa3 ומעלה, או שדירגה Best בדירוג של aa- ומעלה;</p>

30%	(ט)	תעודות סל הניתנות להמרה לתעודות התחייבות קונצרניות, שאינן ניתנות להמרה, הנסחרות בישראל, שדירוגן כמפורט בפרט ו(ב) לתוספת זו, או שניתן לקבל תמורתן את מחירי המדדים שבהם הן נכללות, ושדירגה מעלות בדירוג AA- ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
45%	(י)	תעודות סל הניתנות להמרה לתעודות התחייבות קונצרניות, שאינן ניתנות להמרה, הנסחרות בישראל, שדירוגן כמפורט בפרט ו(ג) לתוספת זו, או שניתן לקבל תמורתן את מחירי המדדים שבהם הן נכללות, ושדירגה מעלות בדירוג AA- ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
80%	(יא)	תעודות סל הניתנות להמרה לתעודות התחייבות קונצרניות, שאינן ניתנות להמרה, שמנפיקות חברות שמניותיהן נכללות במדד ת"א-100, או במדד ת"א יתר-מאג, שדירוגן כמפורט בפרט ו(ד) לתוספת זו, ושדירגה מעלות בדירוג AA- ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
20%	(יב)	תעודות סל הניתנות להמרה לדולר ארצות הברית, לאירו, לדולר קנדי, לפונק שוויצרי, ללירה שטרלינג או ליין יפני, או המקנות למחזיק בהן זכות לקבל תמורתן את מחיר המטבע האמור, שדרגה מעלות בדירוג AA- ומעלה, או שדרגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;
50%	(יג)	תעודות סל הניתנות להמרה למטבע חוץ אחר, או המקנות למחזיק בהן זכות לקבל תמורתן את מחיר מטבע החוץ האמור, ושדירגה מעלות בדירוג AA- ומעלה, או שדירגה מידרוג בדירוג Aa3 ומעלה;

(6) קרן אינדקס נסחרת (ETF) –

- 30% (א) קרן אינדקס נסחרת על תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה, הנסחרות מחוץ לישראל, שדירוג S&P או Fitch בדירוג AA-aa ומעלה, או שדירוג Moody's בדירוג Best Aa3 ומעלה, או שדירוג Best Baa3 ומעלה;
- 45% (ב) קרן אינדקס נסחרת על תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה, הנסחרות מחוץ לישראל, שדירוג S&P או Fitch בדירוג BBB עד A+, או שדירוג Moody's בדירוג Baa3 ומעלה, או שדירוג Best bbb עד a+;
- 30% (ג) קרן אינדקס נסחרת על מניות הנסחרות מחוץ לישראל הנכללות במדדים מוכרים בבורסות מחוץ לישראל;
- 45% (ד) קרן אינדקס נסחרת על מניות הנסחרות מחוץ לישראל הנכללות במדד S&P500;
- 80% (ה) קרן אינדקס נסחרת על מניות הנסחרות מחוץ לישראל הנכללות במדד Russell 1000;

(7) קרנות נאמנות –

- 4% (א) יחידות של קרנות נאמנות שלפי מדיניות ההשקעות שלהן כל נכסיהן מושקעים בפיקדונות, במק"מ ובתעודות התחייבות שקליות לא צמודות שמנפיקה מדינת ישראל, המגיעות לפדיון בטווח של עד שנתיים, ושאין משקיעות במניות או בנגזרים;
- 10% (ב) קרן כספית;
- 15% (ג) יחידות של קרנות נאמנות שלפי מדיניות ההשקעות שלהן כל נכסיהן מושקעים בפיקדונות, במק"מ ובתעודות התחייבות כאמור בפרט 1(א) לתוספת זו, ושאין משקיעות במניות או בנגזרים;

20%	(ד)	יחידות של קרנות נאמנות, שלפי מדיניות ההשקעות שלהן, כל נכסיהן מושקעים במניות הנכללות במדד ת"א-25, בפיקדונות בנקאיים ובתעודות התחייבות כאמור בפרט ו(א) לתוספת זו, ושדרגת החשיפה שלהן למניות לפי תקנות השקעות משותפות בנאמנות (סיווג קרנות לצורך פרסום), התשס"ח-2007 ¹⁴ (להלן – תקנות השקעות משותפות סיווג), היא 1;
25%	(ה)	יחידות של קרנות נאמנות, שלפי מדיניות ההשקעות שלהן, כל נכסיהן מושקעים במניות הנכללות במדד ת"א-25, בפיקדונות בנקאיים, ובתעודות התחייבות כאמור בפרט ו(א) לתוספת זו, ושדרגת החשיפה שלהן למניות לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 2 או 3;
35%	(ו)	יחידות של קרנות נאמנות, שלפי מדיניות ההשקעות שלהן, כל נכסיהן מושקעים במניות הנכללות במדד ת"א-25, בפיקדונות בנקאיים ובתעודות התחייבות כאמור בפרט ו(א) לתוספת זו, ושדרגת החשיפה שלהן למניות לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 4;
35%	(ז)	יחידות של קרנות נאמנות, שלפי מדיניות ההשקעות שלהן, כל נכסיהן מושקעים במניות הנכללות במדד ת"א-100, בפיקדונות בנקאיים ובתעודות התחייבות כאמור בפרט ו(א) לתוספת זו, ושדרגת החשיפה שלהן למניות לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 1;
40%	(ח)	יחידות של קרנות נאמנות, שלפי מדיניות ההשקעות שלהן, כל נכסיהן מושקעים במניות הנכללות במדד ת"א-100, בפיקדונות בנקאיים ובתעודות התחייבות כאמור בפרט ו(א) לתוספת זו, ושדרגת החשיפה שלהן למניות לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 2 או 3;

¹⁴ ק"ת התשס"ח, עמ' 152.

50%	(ט) יחידות של קרנות נאמנות, שלפי מדיניות ההשקעות שלהן, כל נכסיהן מושקעים במניות הנכללות במדרג ת"א-100, בפיקודונות בנקאיים ובתעודות התחייבות כאמור בפרט 1(א) לתוספת זו, ושדרגת החשיפה שלהן למניות לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 4;
40%	(י) יחידות של קרנות נאמנות, שדרגת החשיפה שלהן למניות, לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 5, ושאינן חובת גילוי בשם קרן הנאמנות, בדבר חשיפה אפשרית לאיגרות חוב שאינן מדורגות בדירוג השקעה כנדרש בהוראת רשות ניירות ערך שפורסמה מכוח סעיף 97(ב) לחוק הקרנות;
50%	(יא) יחידות של קרנות נאמנות, שדרגת החשיפה שלהן למניות, לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 1, ושאינן חובת גילוי בשם קרן הנאמנות בדבר חשיפה אפשרית לאיגרות חוב שאינן מדורגות בדירוג השקעה כנדרש בהוראת רשות ניירות ערך שפורסמה מכוח סעיף 97(ב) לחוק הקרנות;
75%	(יב) יחידות של קרנות נאמנות, שדרגת החשיפה שלהן למניות, לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 2 או 3, ושאינן חובת גילוי בשם קרן הנאמנות בדבר חשיפה אפשרית לאיגרות חוב שאינן מדורגות בדירוג השקעה כנדרש בהוראת רשות ניירות ערך שפורסמה מכוח סעיף 97(ב) לחוק הקרנות;
85%	(יג) יחידות של קרנות נאמנות, שדרגת החשיפה שלהן למניות, לפי תקנות השקעות משותפות סיווג היא 4, ושאינן חובת גילוי בשם קרן הנאמנות בדבר חשיפה אפשרית לאיגרות חוב שאינן מדורגות בדירוג השקעה כנדרש בהוראת רשות ניירות ערך שפורסמה מכוח סעיף 97(ב) לחוק הקרנות;

(8) מזומן ושווי מזומן –

0%	(א) פיקדונות בנקאיים קצרי מועד בשקלים חדשים, תעודות פיקדון סחירות בשקלים חדשים ויתרת זכות בחשבונות עובר ושב בשקלים חדשים;
10%	(ב) פיקדונות בנקאיים קצרי מועד במטבע חוץ מסוג דולר ארצות הברית, אירו, דולר קנדי, פרנק שוויצרי, לירה שטרלינג או ין יפני;
.40%	(ג) פיקדונות בנקאיים קצרי מועד במטבע חוץ מסוג אחר;

ג' בחשוון התשע"ה (27 באוקטובר 2014)

(חמ 4199-3)

יאיר לפיד
שר האוצר

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (פיצויים בשל פגיעה ממעשה אלימות הנובע מהסכסוך הישראלי-ערבי), התשע"ה-2014

בתוקף סמכותי לפי סעיף 36(ב1) לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961¹ (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –

הגדרות

“בעלים” ו”חפצים ביתיים” – כהגדרתם בתקנות חפצים ביתיים;

“נכס” – למעט נכס שאינו נמצא בשטח מדינת ישראל;

“נוק” – נוק, למעט נוק עקיף, שנגרם לגופו של נכס עקב מעשה אלימות;

“נוק ממשי” – כהגדרתו בתקנות נוק מלחמה;

“ניזוק” – מי שהיה בעל נכס ביום שנגרם לו נוק או מי שהוכיח, להנחת דעתו של המנהל, כי הוא הנושא בהוצאות שיקום הנוק, או שניהם יחד, הכול כפי שהחליט המנהל;

“מעשה אלימות” – מעשה אלימות כאמור בפסקה (4) או (5) להגדרת פגיעת איבה שבסעיף 1 לחוק התגמולים לפעולות איבה, התש”ל-1970², בין אם מטרתו העיקרית של מעשה האלימות היא פגיעה באדם או פגיעה בנכס;

“שיקום הנוק” – לגבי חפצים ביתיים – כהגדרתו בתקנות חפצים ביתיים למעט חפץ ביתי שניזוק מחוץ לשטח מדינת ישראל;

¹ ס”ח התשכ”א, עמ’ 100; התשס”ו, עמ’ 387.

² ס”ח התש”ל, עמ’ 126; התשס”ו, עמ’ 387.

"תקנות חפצים ביתיים" – תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים), התשל"ג-1973;³

"תקנות נזק מלחמה" – תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973.⁴

2. ניזוק זכאי לפיצויים בעד נזק בשיעור של 100% משווי הנזק הממשי; על תשלום פיצויים לפי תקנה זו יחולו תקנות נזק מלחמה, בשינויים המחויבים, זולת אם נאמר אחרת בתקנות אלה.
3. על אף האמור בתקנה 2, בעלים של חפצים ביתיים שהם לשימושו האישי, זכאי, בלא תשלום, לפיצויים בעד נזק שאירע לחפצים אלה בגובה הוצאות שיקום הנזק, ובלבד שסך כל הפיצויים בשל כל החפצים הביתיים מאותו הסוג, כמפורט בתוספת הראשונה לתקנות חפצים ביתיים, שניזוקו לא יעלו על הסכום שנקבע לאותו סוג בתוספת האמורה; על תשלום פיצויים לפי תקנה זו, יחולו תקנות חפצים ביתיים, בשינויים המחויבים, זולת אם נאמר אחרת בתקנות אלה.
4. תחילתן של תקנות אלה ביום ג' בתמוז התשע"ד (1 ביולי 2014), והן יחולו על נזק שאירע ביום תחילתן או לאחריו.

כ"ג בחשוון התשע"ה (16 בנובמבר 2014)
(חמ 4877-3)

י איר לפיד
שר האוצר

³ ק"ת התשל"ג, עמ' 1757; התשנ"ז, עמ' 410.

⁴ ק"ת התשל"ג, עמ' 1682; התש"ס, עמ' 34.

